

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH
BUDĚJOVICÍCH

PEDAGOGICKÁ FAKULTA

Katedra pedagogiky a psychologie

TVORBA A IMPLEMENTACE ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO
PROGRAMU STUDIJNÍHO OBORU DOPRAVNÍ PROVOZ
V PODMÍNKÁCH VYŠŠÍ ODBORNÉ ŠKOLY, STŘEDNÍ
PRŮMYSLOVÉ ŠKOLY AUTOMOBILNÍ A TECHNICKÉ
V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH

Bakalářská práce

Vedoucí bakalářské práce: doc.RNDr.Vojtěch Stach, CSc.

Vypracoval: Ing.Vítězslav Ilko

Obor: Učitelství odborných předmětů

České Budějovice 2013

Prohlašuji, že svoji bakalářskou práci jsem vypracoval samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č.111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to v nezkrácené podobě elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č.111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

V Českých Budějovicích dne 2.1.2013

.....

podpis autora

Děkuji touto cestou vedoucímu práce panu doc.RNDr.Vojtěchu Stachovi, CSc. za odborné metodické vedení, cenné rady, podněty a připomínky při zpracování mé bakalářské práce. Dále děkuji vedoucímu učiteli VOŠ, SPŠ automobilní a technické v Č. Budějovicích panu Ing. Janu Štěpkovi za poskytnutí řady důležitých poznatků a kolegiální pomoc v průběhu zpracování této práce.

Anotace

Práce se věnuje problematice tvorby a implementace Školního vzdělávacího programu (ŠVP) studijního oboru Dopravní provoz v podmínkách VOŠ, SPŠ automobilní a technické v Českých Budějovicích. Zabývá se obecnými východisky a předpoklady tvorby a vlastní realizace ŠVP v návaznosti na požadavky stanovenými Rámcovým vzdělávacím programem (RVP). Popisuje proces konverze požadavků RVP do podmínek konkrétního ŠVP v dané škole a vlastní realizaci nového modelu výuky dle zásad ŠVP.

Práce shrnuje kvantifikovatelné výsledky zavedení ŠVP v porovnání se stávajícím Učebním plánem pro daný obor studia a porovnává očekávané přínosy plynoucí ze zavedení ŠVP pro danou školu. Zabývá se rovněž možnostmi dalšího užití daného ŠVP studijního oboru Dopravní provoz pro tvorbu navazujících ŠVP jiných oborů, příp. škol.

Klíčová slova

Výchova a vzdělávání, výchovně-vzdělávací proces, kurikulum, učební standarty, vzdělávací programy a plány, kompetence, učení, přínosy.

Annotation

THE THESIS IS DEVOTED TO PROBLEMS OF FORMING AND IMPLEMENTATION OF SCHOOL EDUCATIONAL PROGRAMME IN THE STUDYING COURSE TRANSPORTATION IN SPECIAL SCHOOL OF TRANSPORT IN ČESKÉ BUDĚJOVICE. THE THESIS IS AIMED ON COMMON PRINCIPLES AND PREMISES OF FORMING SEP AND ON REALIZATION OF SEP COORDINATED WITH THE DEMANDS OF THE GENERAL EDUCATIONAL PROGRAMME. IT ALSO DESCRIBES THE PROCESS OF CONVERSION OF GEP DEMANDS INTO THE REAL SEP PROGRAMME AND ITS CARRYING OUT IN EDUCATION.

THE THESIS SUMMARIZES THE RESULTS OF SEP AFTER ITS ESTABLISHMENT IN COMPARISON OF HITHERTO TEACHING PLAN IN THE SCHOOL.

THE THESIS INTRODUCES THE POSSIBILITIES OF FURTHER USING OF SEP IN OTHER STUDYING COURSES OR OTHER SCHOOLS.

KEY WORDS

EDUCATION, EDUCATIONAL PROCESS, CURRICULUM, LEARNING STANDARDS, EDUCATIONAL PROGRAMME, COMPETENCE, QUALIFICATION, TEACHING AND LEARNING, BENEFITS

SCHOOL EDUCATIONAL PROGRAMME (SEP)

GENERAL EDUCATIONAL PROGRAMME (GEP)

Obsah

1. Úvod.....	8
2. Význam RVP pro řízení výchovně- vzdělávacího procesu.....	9
2.1 Výchovně-vzdělávací cíle a úkoly odborného vzdělávání.....	9
2.1.1 Výchovně-vzdělávací cíle a didaktická analýza učiva	11
2.1.2 Cíle a hodnocení výsledků výchovně-vzdělávacího procesu	12
2.2. Charakteristika RVP středního odborného vzdělávání.....	13
2.2.1 Pojetí rámcových vzdělávacích programů nástavbového studia	13
2.3.1 Cíle středního odborného vzdělávání.....	16
2.3.2 Kurikulární rámce pro jednotlivé oblasti vzdělávání	18
2.3.3 Zásady tvorby školního vzdělávacího programu (ŠVP).....	18
3. Metodika zpracování bakalářské práce	22
4. Školní vzdělávací program pro obor Dopravní provoz.....	23
4.1 Kolektiv autorů.....	24
4.2. Profil absolventa školního vzdělávacího programu	25
4.2.1 Popis uplatnění absolventa v praxi	25
4.3 Výčet kompetencí absolventa	25
5. Charakteristika školního vzdělávacího programu	28
5.1. Popis celkového pojetí vzdělávání.....	28
5.1.1. Způsoby rozvoje klíčových kompetencí ve výuce.....	29
5.2. Organizace vzdělávání	32
5.3. Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných.....	33
6. Učební plán	35
7. Učební osnovy odborných ekonomických předmětů.....	38
8. Přínosy nového ŠVP oboru Dopravní provoz oproti stávajícímu učebnímu plánu v oblasti ekonomických předmětů	47
9. Závěr	50
10. Seznam použité literatury	52

11. Přílohy.....53

1. Úvod

Téma bakalářské práce „*Tvorba a implementace Školního vzdělávacího programu studijního oboru Dopravní provoz v podmínkách VOŠ, SPŠ automobilní a technické v Českých Budějovicích*“ je zvoleno z několika důvodů. Prioritně hlavním důvodem je snaha o popsání stěžejních metod tvorby a implementace ŠVP(Školní vzdělávací program), které vycházejí z RVP (Rámcový vzdělávací program) v období významných kurikulárních změn v českém středním a učňovském školství. Období od roku 2003 do současnosti je charakteristické velmi dynamickým vývojem v oblasti hledání nejuvhodnějších a nejefektivnějších koncepcí v oblasti školství, střední a učňovské školství nevyjímaje. Prolínají se zde vlivy přistoupení ČR k EU, politické a velmi silně také ekonomické aspekty. Přibližování se k relativně závazné direktivě EU na straně jedné a zároveň akceptace stávajících více či méně národních specifik vyvolává velmi strukturovanou a složitou oblast řešení problémů souvisejících s dalším směřováním vývoje našeho školství. Tvorba a následná implementace ŠVP , vycházejících z RVP je vedle zavedení nového modelu tzv.“státních maturit“asi nejvýznamnější změnou v oblasti řízení středního školství v ČR v posledních cca 10 letech. Postihnout celou šíři dané problematiky je vzhledem k poměrně značnému počtu zapojených institucí a subjektů vzdělávací soustavy složité, proto se hlavní těžiště zájmu této bakalářské práce přesouvá do oblasti tvorby a následné implementace(rozpracování a následné realizace, příp.reflexe) ŠVP studijního oboru Dopravní provoz v porovnání s dosavadním modelem používaných tzv.učebních plánů v této formě studia.

ŠVP vycházející z RVP jsou v současných podmínkách dynamicky se vyvíjející situace na vzdělávacím trhu a v dnešní turbulentní době jedním ze základních aspektů dalšího rozvoje vzdělávací soustavy (středního a terciálního vzdělávání) s významným akcentem do budoucího možného uplatnění absolventů středních a vyšších škol jak na trhu práce, tak i při eventuálním dalším studiu na VOŠ či VŠ. Obsahová náplň, struktura i příslušné hodinové dotace jednotlivých vyučovacích předmětů významnou měrou určují pendum znalostí a dovedností, kterými budou budoucí absolventi daného studijního oboru vybaveni. V konečném důsledku to tedy významně ovlivní jejich možnou uplatnitelnost na trhu práce, příp.i možnost dalšího, navazujícího studia na VOŠ či VŠ. Jedná se tedy o poměrně závažnou problematiku z hlediska formování klíčových kompetencí studentů daného studijního oboru.

Cílem bakalářské práce je tedy popsat proces tvorby ŠVP pro nástavbový studijní obor Dopravní provoz na základě požadavků kladených RVP. Vedle popisu významu RVP pro zpracování dílčích ŠVP je převážná část práce věnována praktické aplikaci zásad pro tvorbu a užití ŠVP v podmínkách konkrétní školy-VOŠ, SPŠ automobilní a technické v Českých Budějovicích. Zároveň jsou v závěru práce popsány možné přínosy nově zavedeného ŠVP pro vedení vyučovacích procesu a nastíněna i možná očekávání pro užití tohoto ŠVP pro případné další navazující ŠVP či jiné programové dokumenty školy.

V bakalářské práci jsou citace k dané problematice uvedeny v uvozovkách a kurzívou. Postřehy a důležité informace jsou v textu vyznačeny tučným písmem nebo rovněž kurzívou.

2. Význam RVP pro řízení výchovně- vzdělávacího procesu

2.1 Výchovně-vzdělávací cíle a úkoly odborného vzdělávání

Pro řízení výchovně- vzdělávacího procesu je prvořadě stanovení cílů tohoto procesu. „Rozhodující měrou určují a ovlivňují kvalitu práce školy. Prostřednictvím cílů se realizují požadavky na výchovu mladého člověka z hlediska blízkých či dlouhodobějších potřeb rozvoje společnosti“[1]. Na základě ujasnění a konkretizace těchto cílů dochází tedy k výběru a strukturování učiva a zároveň dochází ke stanovení způsobů řízení procesu výuky. Oba tyto požadavky, jak na stanovení vhodného učiva, tak na řízení vyučování, syntetizuje ve svém obsahu RVP. Stanovení cílů výchovně-vzdělávacího procesu je nejen v oblasti výuky odborných předmětů komplikované. Dochází na straně jedné buďto ke stanovení příliš obecných cílů, nebo naopak k formulování cílů příliš zúžených, detailně konkretizovaných. Lze konstatovat, že obojí není správné. Jsou-li cíle stanoveny příliš široce a obecně nacházíme se v situaci, která hraničí s jakýmsi „pedagogickým formalismem“, pokud se zaměříme na jednotlivosti a příliš konkretizujeme naše požadavky ztrácíme dostatečný nadhled a „komplexnost“ výchovně-vzdělávacího působení.

„Výchovně-vzdělávací cíl chápeme jako požadovaný (výsledný), relativně stálý stav určitých vlastností osobnosti žáka, který reprezentuje změnu, již má být výukou dosaženo. Jde přitom o žádoucí změny ve vědomí, chování a postojích žáků projevující se osvojením nových poznatků a dovedností a rozvojem žádoucích rysů osobnosti žáků“[1].

Tvorba RVP se při respektování těchto zásad stanovení a hlavně dosažení výchovně-vzdělávacích cílů zaměřila právě na stěžejní oblasti zájmu při formaci žáků a studentů základních a středních škol. Systém tvorby RVP pro oblast základního a středního školství je spolu úzce propojen z důvodu požadavků na navazující znalosti, dovednosti a postoje žáků, později studentů v jednotlivých úrovních školní docházky (postup ze základní školy na střední). Obecně se v oblasti definování jednotlivých klíčových vědomostí a dovedností, postojů a vzorců chování hovoří o tzv.kompetencích žáků(studentů).

Výchovně-vzdělávací cíle se liší kvalitou, pojetím, charakterem i hloubkou a z tohoto hlediska se určitým způsobem třídí. Cíle mají určitou hierarchii i strukturu. Vedle obecných výchovně-vzdělávacích cílů, o jejichž široké platnosti není pochyb, existují ještě cíle speciální, které mají vazbu k určitému obsahu, ke konkrétní specifické oblasti. Problematice přechodu od obecných ke speciálním výchovně-vzdělávacím cílům se tvůrci RVP věnovali velmi intenzivně. Vzhledem k tomu, že i VOŠ, SPŠ automobilní a technická v Č.Budějovicích byla zařazena mezi vybrané školy v rámci pilotního programu ověřování možností tvorby a implementace RVP v přípravném období před vlastním programovým obdobím vlastního zavádění RVP a jejich transformace do příslušných ŠVP, bylo možné snahu o podtrhování souvislostí mezi oběma skupinami cílů pozorovat zcela evidentně a konkrétně.

Pro tvůrce RVP byla rovněž důležitá otázka navržení co možná nejvhodnější struktury výchovně-vzdělávacích cílů, obsažených v RVP. „*Struktura výchovně-vzdělávacích cílů charakterizuje člověka, jako integrovanou osobnost v osobním i veřejném životě*“[1]. Jedná se tedy o vztah jakéhosi vzájemného působení jak dílčích (speciálních) cílů, tak cílů obecných.

Je nesporné, že v rámci nalezení optimálního uspořádání (struktury) těchto cílů vždy půjde o co možná nejhodnější nalezení jednoty výchovné a vzdělávací složky celého procesu.

Základní členění výchovně-vzdělávacích cílů :

- a) cíle poznávací-vědomostní, obecně vymezují vědomosti a dovednosti, které si má žák osvojit v průběhu výchovně-vzdělávacího procesu (označovány také jako cíle vzdělávací)
- b) cíle dovednostní-psychomotorické, jsou označovány rovněž jako cíle výcvikové, zahrnují ovšem i dovednosti intelektuální
- c) cíle postojové-zahrnují oblast postojů a sociálně-komunikativních dovedností (též cíle výchovné)

„V praxi tvoří tyto cíle ovšem vždy jednotu, která se zdůrazňuje termínem výchovně-vzdělávací cíl“ [2].

Pro tvůrce RVP, kteří se profilovali z oblasti pedagogického výzkumu(např.Výzkumný ústav pedagogický),akademického prostředí či řídicích orgánů(MŠMT ČR) a také z oblasti základního a středního školství byla rovněž významná otázka stanovení přiměřenosti, jednoznačnosti a kontrolovatelnosti cílů výchovně-vzdělávacího procesu, které měly být zabezpečeny novým RVP, resp.rozpracovanými ŠVP v úrovni jednotlivých škol. Již v období před vlastní programovou tvorbou RVP(na úrovni NUOV, resp.MŠMT ČR) byla patrná značná rozdílnost v názorech na míru významnosti , resp.důležitosti jednotlivých výchovně-vzdělávacích cílů, jichž mělo být dosaženo.

„Významnost výukového cíle lze chápat jako míru důležitosti cíle ve srovnání s jinými cíly výuky na téže hierarchické úrovni“ [5].

Přiměřenost cílů by měla vycházet z reálnosti jejich naplnění ve vztahu k možnostem žáků i škol a celkovému stavu vývoje společnosti. Jednoznačnost a jasnost cílů je v zásadě determinována jejich formulací, nepřipouštějící jinou možnost výkladu. Kontrolovatelnost je definována jako vlastnost cíle umožňující zjistit, zda bylo cíle dosaženo či nikoliv.

Nesporně složitou otázkou se pro tvorbu RVP stala oblast konkretizace jednotlivých cílů výchovně-vzdělávacího procesu vzhledem k dynamickému vývoji v oblasti technologií, vědy, přenosu a zpracování informací apod.

Definování obecných i speciálních cílů výchovně-vzdělávacího procesu se odrazilo v základních pedagogických dokumentech, mezi které nesporně patří právě RVP.

2.1.1 Výchovně-vzdělávací cíle a didaktická analýza učiva

V rámci výuky odborných předmětů je konkretizace výchovně-vzdělávacích cílů velmi důležitá a často náročná a nejednoznačná. To se plně projevilo i v rámci tvorby a následné implementace RVP v oblasti středního odborného školství. Škola jako spíše konzervativní instituce, která má tendenci uchovávat dosavadní zažitá koncepty výuky a používaných výukových prostředků a pomůcek a zaběhnuté způsoby práce není mnohdy právě ideálním místem pro realizaci nových přístupů ve výuce. Tato problematika byla řešena v rámci tvorby nového RVP s výrazným akcentem na požadovanou co možná nejlepší uplatnitelnost absolventů daného oboru na stále náročnějším pracovním trhu. Realizace RVP přinesla v zásadě významný kvalitativní posun v oblasti analýzy obsahů učiva i používaných výukových metod a postupů.

„Úkolem didaktické analýzy učiva je ujasnit a správně metodicky využít výchovnou a vzdělávací hodnotu učební látky“ [1]. Analýza obsahu učiva je nezbytným předpokladem stanovení cílů a plánování práce nejen v odborných předmětech. Při přípravě a následné realizaci RVP a jejího rozpracování do konkrétního ŠVP bylo podstatné z tohoto hlediska stanovit hlavní a vedlejší, blízké a dlouhodobější výchovně-vzdělávací cíle ve vazbě na používané postupy, metody, učební pomůcky apod. V oblasti odborných předmětů se vychází z predikce, že koncipování výchovně-vzdělávacích cílů a s tím spojená didaktická analýza učiva, směřuje k možnosti rozvíjení prakticky všech oblastí výchovy a to nejen v obecné rovině. Je možno konstatovat, že jejich konkretizace při adekvátním využití specifických výchovných možností jednotlivých odborných předmětů patří k neúčinnějším.

Pro odborné předměty RVP studijního oboru Dopravní provoz jsou charakteristické následující oblasti (kompetence) výchovy a vzdělávání:

- oblast ekonomického myšlení a rozvíjení řídicích schopností (vytváření pozitivního vztahu žáků a studentů k hodnotám, rozvoj analytického a syntetického myšlení s přiměřenou schopností předvídání, rozvoj vědomostí a dovedností, které směřují k úspoře energií apod.)
- oblast ekologického myšlení a jednání (sleduje především cíle, které vedou k čistým a přírodě šetrným technologiím)
- průřezová témata (posilování právního vědomí, společensky uznávaných hodnot apod.)

Při koncipování RVP daného oboru bylo potřebné stanovit zdroje a základní složky pedagogické znalosti učiva v základních (nosných) i průřezových tématech. Na základě didaktické analýzy učiva byla stanovena klíčová témata, základní pojmy, principy, požadovaný rozsah učiva, základní vyučovací metody. *„Podle modelu amerického vědce Lee S.Shulmana učitel při uvažování o učivu bere v úvahu řadu různých informací: znalost oboru, tzv.pedagogickou způsobilost oboru, znalost kurikulárních dokumentů a vzdělávacích cílů, obecné didaktické a pedagogické poznatky, znalost žáků, znalost kontextu a situace, v níž vyučování probíhá, i znalost předpisů a pravidel, jimiž se školství řídí“ [2].*

Právě tato kritéria určovala i koncipování celého RVP oboru Dopravní provoz v celé jeho šíři. Obecně lze říci, že uvažování o učivu, jeho vhodnosti a struktuře, příp.použitelnosti v daném stupni školní přípravy žáků je vedeno dvěma principy:

- a) popisem cílového chování žáka-zde se jedná více o behaviorální přístup, jedná se o stanovení obecných a dílčích cílů i dílčích úkolů, které musí žák splnit na konci určitého úseku vzdělávání
- b) jde o vytvoření přiměřeně bohatých mentálních struktur-hledisko vycházející spíše z kognitivní psychologie (jedná se o postižení vnitřních vztahů v učivu, o nalezení základních pojmů a vztahů mezi nimi)

Zaváděný RVP je skutečně pouze „rámcovým“ programem, ponechává značnou míru volnosti jednotlivých školám a v konečném důsledku i konkrétním učitelům, kteří jsou jakýmsi posledním článkem v řetězci předávání a sdílení vědomostí, informací a tvorby postojů. Proto i výběr a užití učebnic a dalších výukových prostředků je věcí podrobnějšího rozpracování RVP v podobě příslušných ŠVP jednotlivých studijních oborů. Dostatečný prostor je v rámci ŠVP poskytnut i tvorbě vlastních (interních) studijních materiálů a dokumentů od pracovních listů, sešitů a skript až po e-learningové formy sdílení výukových materiálů.

Implementace RVP do škol a následná tvorba vlastních ŠVP klade z výše uvedeného hlediska vysoké požadavky na učitele (garanty) jednotlivých studijních oborů v konkrétních školách ve smyslu pochopení a porozumění tvorbě kurikula a převzetí zodpovědnosti těchto učitelů za výsledky učení žáků i jejich následného uplatnění v praktickém životě.

2.1.2 Cíle a hodnocení výsledků výchovně-vzdělávacího procesu

„Vztahy cíl-obsah-metoda se realizují ve vzájemné součinnosti učitele a žáků. Cílová orientace přitom směřuje k výsledkům, které představují určité změny v osobnosti žáka“ [1]. Problematika srovnávání dosažených výsledků výchovně-vzdělávacího procesu se stanovenými cíly je významná i z hlediska tvorby a následné implementace RVP do prostředí jednotlivých typů škol, potažmo konkrétních studijních oborů. V RVP je proces posuzování výsledků učební činnosti žáků definován jako souhrn dílčích a v konečném důsledku celkových tzv.kompetencí žáků a studentů. Znamená to tedy míru jejich schopnosti úspěšně se zapojit se do řešení přiměřeně obtížných pracovních úkolů, řešit běžné situace v oblasti pracovního i společenského a osobního života, umět se přiměřeně správně rozhodovat apod.

Tvůrci RVP u vědomí nesnadnosti dosažení stanovených výchovně-vzdělávacích cílů vzhledem k problematice správného řešení vztahu prostředku a jedince(subjektu), na nějž se působí, přenesli formu a metody ověřování výsledků výchovně-vzdělávacího procesu do úrovně jednotlivých škol, resp.studijních oborů. Na druhé straně ovšem se rovněž snažili respektovat skutečnost postupného sjednocování hodnocení výsledků vzdělávání na různých úrovních a stupních školní docházky, které vyplývá ze zavedení jednak systému *Národních srovnávacích zkoušek, jednak modelu tzv. “státní maturity“ (resp.společné a profilové části maturitní zkoušky).* **Z tohoto pohledu se jedná o poměrně složitou vazbu mezi dvěma protichůdnými tendencemi v současném středním školství. Na jedné straně snaha o značnou autonomii a nezávislost v jednotlivých učebních a studijních oborech, jejich pojetí, organizaci a struktuře, na druhé straně snaha o co možná nejlepší srovnatelnost a objektivitu v hodnocení žáků a studentů na někdy i zcela odlišných typech škol.**

Jednou z významných podmínek pro realizaci cílů výchovně-vzdělávacího procesu a jeho hodnocení je čas. Faktor času jako základní limitující podmínka významně ovlivňující plánování i vlastní realizaci a výsledky vyučovacího procesu hraje důležitou roli při tvorbě a následné implementaci RVP v podmínkách jednotlivých škol.

2.2. Charakteristika RVP středního odborného vzdělávání

Funkce rámcových vzdělávacích programů

Národní program vzdělávání v České republice, tzv. Bílá kniha, a zákon č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) zavádějí do vzdělávací soustavy nový systém vzdělávacích programů. **Kurikulární dokumenty jsou tvořeny na dvou úrovních: státní – v podobě Národního programu vzdělávání a rámcových vzdělávacích programů (RVP) a školní – v podobě školních vzdělávacích programů (ŠVP), podle kterých se uskutečňuje vzdělávání v konkrétní škole.** Nový systém tvorby vzdělávacích programů je pouze jedním z článků kurikulární reformy. Dalším je změna vlastního procesu výuky, její modernizace s cílem zlepšit kvalitu vzdělávání a připravenost žáků na život v 21. století.

RVP pro střední odborné vzdělávání jsou:

- státem vydané pedagogické (kurikulární) dokumenty, které vymezují závazné požadavky na vzdělávání v jednotlivých stupních a oborech vzdělání, tzn. zejména výsledky vzdělávání, kterých má žák v závěru vzdělávání dosáhnout, obsah vzdělávání, základní podmínky realizace vzdělávání a pravidla pro tvorbu školních vzdělávacích programů; závaznými dokumenty pro všechny školy poskytující střední odborné vzdělávání, které jsou povinny je respektovat a rozpracovat do svých školních vzdělávacích programů;
- veřejně přístupnými dokumenty pro pedagogickou i nepedagogickou veřejnost;
- otevřenými dokumenty, které budou po určitém období platnosti nebo podle potřeby inovovány.

RVP pro střední odborné vzdělávání usilují o:

- vytvoření pluralitního vzdělávacího prostředí a podporu pedagogické samostatnosti škol, a proto vymezují pouze požadované výstupy (výsledky vzdělávání) a nezbytné prostředky pro jejich dosažení, zatímco způsob realizace vymezených požadavků ponechávají na školách;
- lepší uplatnění absolventů středního odborného vzdělávání na trhu práce a jejich připravenost dále se vzdělávat, popřípadě se bezproblémově rekvalifikovat, a vést kvalitní osobní i občanský život.
- zvýšení kvality a účinnosti středního odborného vzdělávání.

2.2.1 Pojetí rámcových vzdělávacích programů nástavbového studia

Nástavbové studium je určeno pro absolventy tříletých oborů vzdělání s výučním listem a představuje jednu z forem vzdělávání dospělých. Jeho cílem je rozvinout kompetence žáků, které získali ve tříletých vzdělávacích programech, na úroveň středního vzdělání s maturitní zkouškou a zvýšit jejich odbornou kvalifikaci.

RVP pro nástavbové studium jsou zpracovány pro obory vzdělání zařazené v nové soustavě oborů vzdělání a navazují na RVP příslušného (-ých) tříletého oboru vzdělání ukončeného závěrečnou zkouškou s výučním listem. Návaznost mezi obory nástavbového studia a tříletými obory vzdělání s výučním listem je stanovena v Nařízení vlády č. 689/2004 Sb., o soustavě oborů vzdělání v základním, středním a vyšším odborném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů. Pro každý obor vzdělání existuje jeden RVP.

Koncepce vzdělávání v nástavbovém studiu se, tak jako celé střední odborné vzdělávání, opírá o koncept a cíle vzdělávání pro 21. století zformulované komisí UNESCO (tzv. Delorsovy cíle). Zohledňuje specifika nástavbového studia, tj. návaznost na předchozí vzdělání a věkovou kategorii žáků.

RVP jsou zpracovány tak, aby zajišťovaly srovnatelnou úroveň poskytovaného vzdělávání všech absolventů, a aby zároveň umožňovaly škole reagovat na vzdělávací podmínky v oboru (vazba na profil a odborný obsah předchozího oboru vzdělání, potřeby trhu práce v regionu, požadavky na přípravu k maturitní zkoušce aj.).

Obsah vzdělávání je zpracován nadpředmětově podle vzdělávacích oblastí. Některé oblasti všeobecného vzdělávání jsou v RVP zařazeny jako povinně volitelné. Slouží k prohloubení všeobecného vzdělávání podle potřeb oboru, resp. jeho odborné složky, a k zajištění přípravy žáků na společnou část maturitní zkoušky.

Požadavky na odborné vzdělávání a způsobilosti (kompetence) absolventů vycházejí z požadavků trhu práce na výkon středních technicko-hospodářských nebo manažerských funkcí a z potřeb týkajících se řízení malých a středních podniků.

RVP vymezují také požadavky na rozvoj klíčových kompetencí, neboť na jejich zvládnutí závisí nejen uplatnění se na trhu práce, ale také motivace dospělých k dalšímu vzdělávání. Jejich realizace ve ŠVP předpokládá uplatňování specifických specifických strategií vzdělávání dospělých. Klíčové kompetence jsou pro nástavbové studium formulovány nově a zohledňují specifika nástavbového studia i požadavky na klíčové kompetence vymezené v RVP pro tříleté vzdělávací programy s výučním listem kategorie H.

Do vzdělávání se zařazují také průřezová témata, podobně jako ve tříletých oborech vzdělání. Jsou koncipována tak, aby zohledňovala specifika nástavbového studia, zejména věk a životní zkušenosti žáků.

Struktura RVP vychází z požadavků vymezených na RVP ve školském zákoně. Je sice obdobná jako v RVP pro jiné obory vzdělání, avšak některé části jsou upraveny s ohledem na potřeby a podmínky nástavbového studia.

2.2.1.2 Vymezení pojmů

Vzdělávání je v RVP vymezeno prostřednictvím vzdělávacích cílů, kompetencí a výsledků vzdělávání a k nim se vztahujícího obsahu vzdělávání.

a) Cíle vzdělávání: uvedené v RVP vyjadřují společenské požadavky na celkový vzdělanostní a osobnostní rozvoj žáků. Vymezují záměry výuky a její výstupy, výsledky. Zahrnují hodnoty a postoje, produktivní činnosti a praktické dovednosti, poznatky a porozumění. Míra jejich naplnění bude různá jak podle stupně vzdělání, tak podle schopností a dalších předpokladů žáků. Cíle vzdělávání jsou v RVP vyjádřeny na třech úrovních: jako obecné cíle středního vzdělávání (Delorsovy cíle), jako kompetence absolventa oboru vzdělání a jako výukové cíle (výsledky vzdělávání) jednotlivých vzdělávacích oblastí (kurikulárních rámců). Obecné cíle vzdělávání jsou vyjádřeny z pozice pedagogických pracovníků a vyjadřují to, k čemu má vzdělávání směřovat, o čem mají vyučující svou výukou usilovat. Kompetence absolventa a výukové cíle jsou vyjádřeny z pozice žáka, uvádějí, jak žák umí na konci výuky získané vědomosti a dovednosti používat.

b) Kurikulum: pod pojmem kurikulum (ang. curriculum) se rozumí: 1. Vzdělávací program, projekt, plán; 2. Průběh vzdělávání a jeho obsah; 3. Obsah veškeré zkušenosti, kterou žáci získávají ve škole a v činnostech ke škole se vztahujících, její plánování a hodnocení. Pojem nebyl před rokem 1989 v české pedagogice používán. (Průcha, J. a kol. *Pedagogický slovník*. Praha, Portál 2003)

c) Kurikulární dokumenty: vymezují a popisují program vzdělávání (kurikulum).

d) Kurikulární rámce: vymezují v RVP výukové cíle a obsah vzdělávání, resp. učivo všeobecného a odborného vzdělávání pro jednotlivé obory odborného vzdělávání.

e) Kompetence: pojem, který se nyní uplatňuje v české i zahraniční pedagogice a kurikulárních dokumentech, snaží se postihnout, že cílem vzdělávání není jen osvojení poznatků a dovedností, ale i vytváření způsobilostí potřebných pro život nebo výkon povolání. Chápeme jím ohraničené struktury schopností a znalostí a s nimi související dovednosti, postoje a hodnotové orientace, které jsou předpokladem pro výkon žáka – absolventa ve vymezené činnosti (vyjadřují jeho způsobilost nebo schopnost něco dělat, jednat určitým způsobem). V RVP se kompetence formálně dělí na klíčové a odborné, ve skutečnosti však neexistují odděleně, prolínají se.

f) Klíčové kompetence (K. dovednosti; KK): soubor požadavků na vzdělání, zahrnující vědomosti, dovednosti, postoje a hodnoty, které jsou důležité pro osobní rozvoj jedince, jeho aktivní zapojení do společnosti a pracovní uplatnění. Jsou univerzálně použitelné v různých situacích. Ve výuce se neváží na konkrétní vyučovací předměty, lze je rozvíjet prostřednictvím všeobecného i odborného vzdělávání, v teoretickém i praktickém vyučování, ale i prostřednictvím různých dalších aktivit doplňujících výuku, kterých se žáci sami aktivně účastní. KK odborného vzdělávání se odvíjejí od Evropského referenčního rámce klíčových kompetencí pro celoživotní vzdělávání a navazují na KK RVP ZV, v nastavbovém studiu na KK vymezené RVP pro tříleté obory vzdělání. Pojem, který se nyní uplatňuje v české i zahraniční pedagogice.

g) Odborné kompetence: se vztahují k výkonu pracovních činností a vyjadřují profesní profil absolventa oboru vzdělání, jeho způsobilosti pro výkon povolání. Odvíjejí se od

kvalifikačních požadavků na výkon konkrétního povolání a charakterizují způsobilost absolventa k pracovní činnosti. Tvoří je soubor odborných vědomostí, dovedností, postojů a hodnot potřebných pro výkon pracovních činností daného povolání nebo skupiny příbuzných povolání.

h) Obsah vzdělávání: je v RVP chápán jako prostředek k dosažení požadovaných kompetencí absolventa. Je vymezen formou kurikulárních rámců. Zahrnuje poznatky dovednosti a hodnoty z různých oblastí vzdělávání (např. komunikativní, osobnostní, společenské, profesní, informativní). V RVP je uveden formou požadovaných (předpokládaných) výsledků vzdělávání a jim odpovídajícího učiva. Obsah vzdělávání je v RVP strukturován nadpředmětově podle vzdělávacích oblastí (např. jazykové vzdělávání, vzdělávání v ICT, společenskovední vzdělávání, ekonomické vzdělávání, odborné vzdělávání) a obsahových okruhů, od nichž se budou na školní úrovni odvíjet konkrétní vyučovací předměty.

2.3.1 Cíle středního odborného vzdělávání

Koncepce středního vzdělávání, tedy i odborného, vychází z celoživotně pojatého a na principu znalostní společnosti vybudovaného konceptu vzdělávání, ve kterém je vzdělávání cestou i nástrojem rozvoje lidské osobnosti. Jako teoretické východisko pro koncipování struktury cílů středního vzdělávání byl použit známý a respektovaný koncept čtyř cílů vzdělávání pro 21. století.

V souladu s tím je záměrem (obecným cílem) středního odborného vzdělávání připravit žáka na úspěšný, smysluplný a odpovědný osobní, občanský i pracovní život v podmínkách měnícího se světa. Nástavbové studium podporuje rozvoj těchto cílů na úrovni a strategiemi odpovídajícími potřebám dospělých.

Charakteristika vzdělávacích cílů

a) Učit se poznávat, tj. osvojit si nástroje pochopení světa a rozvinout dovednosti potřebné k učení se, prohloubit si v návaznosti na předchozí vzdělání poznatky o světě a dále je rozšiřovat.

Vzdělávání směřuje k:

-rozvoji základních myšlenkových operací žáků (analýza, syntéza, indukce, dedukce, generalizace, abstrakce, konkretizace, srovnávání, uspořádání, třídění aj.), jejich paměti a schopnosti koncentrace;

-osvojení obecných principů a strategií řešení problémů (praktických i teoretických), stejně jako dovedností potřebných pro práci s informacemi;

-vytvoření – na základě osvojení podstatných faktů, pojmů a generalizací – takové struktury poznání žáků v jednotlivých oblastech středoškolského odborného vzdělávání, na jejímž základě lépe porozumí světu, ve kterém žijí, a pochopí nezbytnost udržitelného rozvoje;

-k prohloubení a rozšíření vědomostí žáků o světě, který je obklopuje;

-porozumění potřebným vědeckým, technickým a technologickým metodám, nástrojům a pracovním postupům z různých oborů lidské činnosti a poznání (které tvoří obsah středoškolského vzdělávání) a k rozvíjení dovedností jejich aplikace;

-osvojení poznatků, pracovních postupů a nástrojů potřebných pro kvalifikovaný výkon povolání a pro uplatnění se na trhu práce;

-rozvoji dovednosti žáků učit se a být připraven celoživotně se vzdělávat.

b) Učit se pracovat a jednat, tj. naučit se tvořivě zasahovat do prostředí, které žáky obklopuje, vyrovnávat se s různými situacemi a problémy, umět pracovat v týmech, být schopen vykonávat povolání a pracovní činnosti, pro které byl připravován.

Vzdělávání směřuje k:

- formování aktivního a tvořivého postoje žáků k problémům a k hledání jejich různých řešení;
- adaptabilitě žáků na nové podmínky, k jejich schopnosti tvořivě do těchto podmínek zasahovat, tj. k flexibilitě a kreativitě žáků;
- rozvoji aktivního přístupu žáků k pracovnímu životu a profesní kariéře včetně schopnosti přizpůsobovat se změnám na trhu práce;
- zodpovědnému, tj. cílevědomému, soustředěnému, vytrvalému a pečlivému přístupu žáků k týmové i samostatné práci;
- vytváření odpovědného přístupu žáků k plnění povinností a k respektování stanovených pravidel;
- tomu, aby žáci uměli správně odhadovat své možnosti a schopnosti, zvažovali a respektovali možnosti a schopnosti jiných lidí;
- rozvoji dovedností potřebných k vyjednávání, diskusi, případnému kompromisu, k obhájení svého stanoviska i přijímání stanoviska jiných;
- tomu, aby chápali práci a pracovní činnosti jako příležitost k seberealizaci.

c) Učit se být, tj. rozumět vlastní osobnosti a jejímu utváření, jednat v souladu s obecně přijímanými morálními hodnotami, se samostatným úsudkem a osobní zodpovědností.

Vzdělávání směřuje k:

- rozvoji tělesných i duševních schopností a dovedností žáků;
- prohlubování dovedností potřebných k sebereflexi, sebepoznání a sebehodnocení;
- utváření adekvátního sebevědomí a aspirací žáků;
- utváření a kultivaci svobodného, kritického a nezávislého myšlení žáků, k rozvoji jejich úsudku a rozhodování;
- přijímání odpovědnosti žáků za vlastní myšlení, rozhodování, jednání, chování a cítění;
- kultivaci emočního prožívání žáků, včetně prožívání a vnímání estetického;
- k rozvoji kreativity a imaginace žáků;
- k rozvoji volných vlastností žáků;
- k rozvoji specifických schopností a nadání žáků.

d) Učit se žít společně, učit se žít s ostatními, tj. umět spolupracovat s ostatními, být schopen podílet se na životě společnosti a nalézt v ní své místo.

Vzdělávání směřuje k:

- tomu, aby žáci respektovali lidský život a jeho trvání jako vysokou hodnotu;
- vytváření úcty k živé i neživé přírodě, k ochraně a zlepšování přírodního a ostatního životního prostředí a k chápání globálních problémů světa;
- prohlubování osobnostní, národnostní a občanské identity žáků, jejich připravenosti tuto identitu chránit, ale současně také respektovat identitu jiných lidí;
- tomu, aby se žáci ve vztahu k jiným lidem oprostili od předsudků, xenofobie, intolerance, rasismu, agresivního nacionalismu, etnické, náboženské a jiné nesnášenlivosti;
- utváření slušného a odpovědného chování žáků v souladu s morálními zásadami a pravidly společenského chování;
- tomu, aby žáci cítili potřebu aktivně se zapojit do občanského života a spolupracovat na zachování demokracie a jejím zdokonalování, aby jednali v souladu se strategií

udržitelného rozvoje;

-rozvoji komunikativních dovedností žáků a dovedností potřebných pro hodnotný partnerský život i pro život v širším (pracovním, rodinném, zájmovém aj.) kolektivu.

2.3.2 Kurikulární rámce pro jednotlivé oblasti vzdělávání

Kurikulární rámce vymezují závazný obsah všeobecného a odborného vzdělávání a požadované výsledky vzdělávání. Obsah vzdělávání se člení na vzdělávací oblasti a obsahové okruhy, vzdělávací oblasti se dále dělí na povinné a povinně volitelné. Kurikulární rámce rozpracuje škola ve školním vzdělávacím programu do vyučovacích předmětů, popř. dalších vzdělávacích aktivit a činností. Podle charakteru oboru vzdělávání lze odborné vzdělávání rozpracovat také směrem k určité oblasti odborných činností.

Výsledky vzdělávání jsou stanoveny jednotně pro všechny žáky, je však zřejmé, že kvalita (úroveň) jejich osvojení bude záviset také na učebních předpokladech a motivaci každého žáka. Výsledky vzdělávání vyjadřující žádoucí postoje a návyky žáků (afektivní cílové dovednosti), kterými je škola sice povinna žáka vybavit, ale nemůže zaručit jejich uplatňování v praxi, jsou vyjádřeny zpravidla v charakteristice jednotlivých oblastí a obsahových okruhů jako vzdělávací cíle, k nimž musí výuka směřovat.

Přehled vzdělávacích oblastí:

Jazykové vzdělávání a komunikace

Společenskovední vzdělávání

Přírodovědné vzdělávání

Matematické vzdělávání

Estetické vzdělávání

Vzdělávání pro zdraví

Vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích

Odborné vzdělávání (odborné obsahové okruhy)

2.3.3 Zásady tvorby školního vzdělávacího programu (ŠVP)

2.3.3.1 Obecné zásady tvorby ŠVP

Školní vzdělávací program (ŠVP) je **stěžejním pedagogickým dokumentem školy**, na jehož základě škola realizuje vzdělávání v daném oboru vzdělání. Je povinnou součástí dokumentace školy.

Tvorba ŠVP je plně v kompetenci ředitele školy, který je odpovědný jak za kvalitu ŠVP, tak za úroveň jeho realizace. ŠVP musí být zpřístupněn veřejnosti.

Pro každou z forem vzdělávání, kterou má

škola zařazenou ve svém rejstříku, bude zpracován ŠVP. ŠVP je možné zpracovat buď samostatně pro každou nabízenou formu vzdělávání, nebo společně pro všechny nabízené.

Školní vzdělávací program může být zpracován jako standardní (klasický), tj. na základě vyučovacích předmětů a učebních osnov, nebo jako modulový. Škola zváží, který způsob zpracování ŠVP je pro ni vhodnější. Užití modulů je vhodné zejména tehdy, pokud škola chce

přispět k individualizaci vzdělávací cesty žáků a nabízet různé formy a možnosti vzdělávání (např. v kontextu celoživotního vzdělávání). Na základě jednoho RVP může škola zpracovat několik ŠVP, např. pro různá odborná zaměření.

ŠVP bude zpracován:

- v souladu s příslušným RVP a s platnou legislativou;
- komplexně, tzn. že vymezí požadované kompetence absolventa, výsledky a obsah vzdělávání, didaktické postupy uplatňované při realizaci školního vzdělávacího programu a personální, materiální a organizační podmínky nezbytné k dosažení stanovených cílů vzdělávání v daném vzdělávacím programu včetně spolupráce se sociálními partnery při realizaci programu v denní formě vzdělávání;
- pro celé období vzdělávání (všechny ročníky), popř. všechny nabízené formy vzdělávání nebo odborná zaměření;
- tak, aby byl přehledný a poskytoval všechny potřebné informace o vzdělávání v daném programu a aby umožňoval posoudit soulad s RVP;
- tak, aby vytvářel podmínky pro uplatnitelnost absolventů na trhu práce, zvl. v regionu školy, a pro jejich osobnostní rozvoj a připravenost celoživotně se vzdělávat;
- tak, aby vytvářel podmínky i pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, žáků mimořádně nadaných nebo žáků dospělých.

Struktura ŠVP

ŠVP obsahuje tyto části:

- úvodní identifikační údaje;
- profil absolventa;
- charakteristikuvzdělávacího programu;
- učební plán;
- přehled zpracování obsahu vzdělávání v RVP do ŠVP;**
- učební osnovy pro všechny předměty uvedené v učebním plánu nebo vzdělávací moduly, popř. i ukázkou žakovského projektu na podporu rozvoje klíčových kompetencí;
- popis materiálního a personálního zajištění výuky v daném ŠVP a oboru vzdělání (nikoli obecný popis materiálních podmínek školy);
- charakteristiku spolupráce se sociálními partnery při realizaci daného ŠVP.

Úvodní identifikační údaje

- název a adresa školy, zřizovatel;
- název školního vzdělávacího programu (*název může mít motivační charakter nebo vyjadřovat odborné zaměření, musí však být v souladu s profilem absolventa a charakterem oboru vzdělání*);
- kód a název oboru vzdělání (*dle Nařízení vlády o soustavě oborů vzdělání v základním, středním a vyšším odborném vzdělávání a podle příslušného RVP*); popř. název odborného zaměření pokud není názvem ŠVP;
- stupeň poskytovaného vzdělání;
- délka a forma vzdělávání;
- platnost ŠVP od (datum), podpis ředitele, razítko školy.

Profil absolventa

Profil absolventa poskytuje informace (zaměstnavatelům a úřadům práce, zájemcům o vzdělávání, institucím profesního poradenství)

- název a adresa školy, zřizovatel;
- název ŠVP, kód a název oboru vzdělání, popř. název odborného zaměření; platnost;
- popis uplatnění absolventa v praxi (výčet typických pracovních činností, pozic či povolání);
- očekávané kompetence absolventa;
- způsob ukončení vzdělávání a potvrzení dosaženého vzdělání, stupeň dosaženého vzdělání.

Charakteristika vzdělávacího programu

Informace obsažené v charakteristice vzdělávacího programu jsou důležité zejména pro ty, kteří se aktivně podílejí na realizaci programu (tj. pro učitele), ale i pro nadřízené orgány nebo veřejnost a zájemce o vzdělávání.

Blíže objasňuje celkové pojetí vzdělávání v daném programu vyjadřující charakter pedagogické koncepce, kterou škola hodlá uskutečňovat.

Dále popisuje organizaci výuky, realizaci praktického vyučování, klíčových kompetencí, průřezových témat a dalších vzdělávacích a mimovyučovacích aktivit podporujících záměr školy v daném ŠVP. Charakterizuje způsob a kritéria hodnocení žáků.

Stanoví podmínky přijímání ke vzdělávání včetně předpokladů zdravotní způsobilosti, charakterizuje organizaci, formu a obsah přijímacího řízení, kritéria přijetí žáka ke vzdělávání.

Charakterizuje obsah a formu profilové části maturitní zkoušky zajišťované školou. Uvádí také, ke kterým volitelným zkouškám společné části maturitní zkoušky bude škola žáky připravovat.

V ŠVP pro denní formu vzdělávání charakterizuje přístupy ke vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných.

Charakteristika se zpracovává pro každou nabízenou formu vzdělávání.

Učební plán Zpracovává se samostatně pro každou nabízenou formu vzdělávání.

Obsahuje formou tabulky výčet všech vyučovacích předmětů, popř. modulů, jejich hodinovou dotaci a rozvržení do ročníků, celkové počty vyučovacích hodin (za dobu vzdělávání, týdně, v ročníku apod. podle formy vzdělávání) i další aktivity školy, které jsou závaznou součástí vzdělávání (např. sportovně výchovkové aj. kurzy, projektové vyučování, odborná praxe).

Stanoví závaznost vyučovacích předmětů/modulů jejich rozdělením na povinné, volitelné a nepovinné, formu a podíl praktického vyučování.

Součástí učebního plánu je rozvržení týdnů ve školním roce a, je-li to potřebné, také poznámky, ve kterých škola objasní některé obsahové a organizační aspekty učebního plánu a výuky.

Názvy vyučovacích předmětů škola odvodí od vzdělávacích oblastí a obsahových okruhů vymezených v RVP (od kurikulárních rámců), popř. si stanoví vlastní název. Název předmětu musí být v souladu s jeho obsahem.

Učební plán je označen názvem a adresou školy, názvem ŠVP, popř. kódem a názvem oboru vzdělání, datem platnosti. Přehled rozpracování obsahu vzdělávání v RVP do ŠVP

Přehled, zpracovaný nejlépe formou tabulky, ukazuje, jak škola rozpracovala obsah vzdělávání vymezený v kurikulárních rámcích a v časovém rozvržení obsahu vzdělávání do vyučovacích předmětů a jejich hodinových dotací, popř. i do dalších vzdělávacích aktivit.

Učební osnovy nebo vzdělávací moduly

Vyjadřují výsledky a obsah vzdělávání v jednotlivých vyučovacích předmětech, a to v souladu s RVP, profilem absolventa ŠVP, hodinovou dotací o předmětu a se vzdělávacími potřebami a možnostmi žáků (včetně žáků vyžadujících speciální přístup, žáků mimořádně nadaných a žáků dospělých). Jedna učební osnova nebo vzdělávací modul může být použita i pro několik obdobných ŠVP.

Učební osnovy obsahují:

- název vyučovacího předmětu a počet hodin výuky (v souladu s učebním plánem).

-pojetí vyučovacího předmětu (preambuli), tj. popis obecných cílů a didaktického pojetí předmětu, přínos k realizaci klíčových kompetencí, průřezových témat a mezipředmětových vztahů, popis strategií výuky preferovaných v daném předmětu a způsobu hodnocení žáků.

-předpokládané výsledky vzdělávání v daném vyučovacím předmětu a jim odpovídající vzdělávací obsah (učivo), jejich orientační rozvržení do ročníků nebo do delších časových úseků (např. u předmětů zaměřených na rozvoj stejných dovedností, avšak na vyšší úrovni nebo náročnějším učivu).

-označení názvem a adresou školy, názvem ŠVP (popř. oborem vzdělání), datem platnosti.

Vzdělávací moduly obsahují:

-vstupní část:

název a adresu školy, název ŠVP, popř. název oboru vzdělání; název modulu, kód modulu, označení nominální délky a typu modulu (slovně nebo kódem; složení kódu musí být v ŠVP vysvětleno), pojetí modulu, datum platnosti; charakteristika modulu (stručná anotace popisující obecný cíl modulu, obsahové pojetí, možnost zařazení ve vzdělávacím programu); vstupní předpoklady požadované (nezbytné) pro studium daného modulu;

-jádro modulu:

předpokládané výsledky vzdělávání (výstupní kompetence) v daném modulu, rozpis učiva (obsah modulu), doporučené postupy výuky;

-výstupní část:

kritéria hodnocení, doporučené nebo plánované postupy hodnocení, popř. doporučená literatura.

K jednomu vyučovacímu předmětu nebo vzdělávací disciplíně se může vztahovat několik samostatných modulů (nebo variant modulů) s různým stupněm samostatnosti a vazbou na jiné moduly i s různou nominální délkou. Proto je součástí modulově uspořádaných vzdělávacích programů kromě (popř. místo) učebního plánu také přehled (matice) rozvržení modulů ve vzdělávacím programu.

3. Metodika zpracování bakalářské práce

Bakalářská práce na téma „*Tvorba a implementace Školního vzdělávacího programu studijního oboru Dopravní provoz v podmínkách VOŠ, SPŠ automobilní a technické v Č.Budějovicích*“ byla zpracována na základě studia dostupné literatury vztahující se k dané problematice a s využitím výstupů z vlastní tvorby a implementace ŠVP projektovým týmem v podmínkách VOŠ, SPŠ automobilní a technické v Č.Budějovicích. Vzhledem k významu tématu a očekávání přínosů ze zavedení ŠVP byla studována širší literární základna vztahující se obecně k tématu řízení a ovlivňování výchovy a vzdělávání a dopadů výsledků výchovně-vzdělávacího procesu do uplatnitelnosti absolventů studia i do jejich osobního občanského života.

Při studiu dostupné literatury byly užity metody indukce a dedukce, analýzy a syntézy zkoumaných jevů. Vedle literatury vztahující se obecně k předmětné problematice byla využita řada dostupných materiálů tvůrců RVP, tzn. MŠMT ČR, NUOV, CERMAT a apod. Dále byly využity metody pozorování, dotazování, řízeného i neřízeného rozhovoru, a využity interní dokumenty VOŠ, SPŠ automobilní a technické v Č.Budějovicích. Je nutno konstatovat, že i v oblasti tvorby dokumentů školy vztahujících se k dané problematice probíhá stále intenzivní práce a popsané postupy a metody se vyvíjí a dotváří. Především v oblasti očekávaných přínosů implementace ŠVP do školní praxe je zatím nutné vycházet většinou pouze z určité predikce očekávaného přínosu (vývoje) vzhledem k dosavadnímu krátkému časovému období realizace vlastní výuky dle ŠVP.

Pro vlastní zpracování byly využity rovněž výstupy ze školního informačního systému ŠkolaOnline a ze školní matriky.

Práce byla zpracována pomocí programů MS Word a MS Excel OS Windows 2007.

4. Školní vzdělávací program pro obor Dopravní provoz

Název instituce:	Vyšší odborná škola, Střední průmyslová škola automobilní a technická
Zřizovatel:	Jihočeský kraj
Název ŠVP:	Dopravní provoz
Kód a název RVP:	64-41-M/51 Podnikání
Stupeň vzdělání:	střední vzdělání s maturitní zkouškou
Délka studia:	2 roky
Forma studia:	Denní
Jméno ředitele:	Bc. Jan Šindelář
Kontaktní adresy:	www.spsautocb.cz
Datum platnosti:	1. 9. 2011 počínaje 1. ročníkem

4.1 Kolektiv autorů

Vlastní proces tvorby a následné implementace ŠVP byl zabezpečen tzv. "projektovým týmem", složeným z pedagogických i řídicích pracovníků školy podle jejich odbornosti.

Vedoucí týmu:	Ing. Vítězslav Ilko
Koordinátoři:	Mgr. Radka Švecová Ing. Jiří Čejka, Ph.D.
Jazykové vzdělávání:	Mgr. Jana Dufková PeadDr. Elena Křížová Mgr. Jana Petrová
Společenskovědní vzdělávání:	Mgr. Věra Kopačková Mgr. Marta Nováková
Matematické vzdělávání:	Mgr. Radka Švecová
Estetické vzdělávání:	Mgr. Jana Dufková
Vzdělávání v IKT:	Mgr. Radka Švecová
Vzdělávání pro zdraví:	Mgr. Ivana Kabátová
Ekonomika a právo:	Mgr. Marta Nováková Ing. Vítězslav Ilko
Účetnictví a daně:	Ing. Vítězslav Ilko
Písemná a ústní komunikace:	Mgr. Jana Dufková Mgr. Veronika Králová
Doprava a přeprava:	Ing. Jiří Čejka, Ph.D.
Logistika a obslužné systémy:	Ing. Jiří Čejka, Ph.D.
Praxe:	Ing. Jiří Čejka, Ph.D. Ing. Vítězslav Ilko
Grafická úprava:	Mgr. Radka Švecová

Pověření zaměstnanci školy, každý v rámci své kompetence, konzultovali danou problematiku v rámci metodických komisí, se členy ostatních projektových týmů i s externími pracovníky (NUOV apod.)

4.2. Profil absolventa školního vzdělávacího programu

Název a adresa školy:	VOŠ, SPŠ automobilní a technická České Budějovice
Název školního vzdělávacího programu:	Dopravní provoz
Kód a název oboru vzdělání:	64-41-L/51 Podnikání
Stupeň poskytovaného vzdělání:	Střední vzdělání s maturitní zkouškou
Délka a forma studia:	2leté denní

4.2.1 Popis uplatnění absolventa v praxi

Absolvent se může uplatnit v těchto profesích:

Absolvent je připraven vykonávat ekonomické, provozně-ekonomické, obchodní, administrativní, provozně-dopravní, dopravně-technologické, logistické činnosti. Získané znalosti a dovednosti uplatní při řízení vlastní nejen dopravní firmy především v profesní oblasti, pro kterou se připravoval v předcházející přípravě v konkrétním učebním oboru. Žák je zároveň připraven zastávat pracovní pozici na úrovni nižšího a středního managementu.

4.3 Výčet kompetencí absolventa

Vzdělávání v oboru směřuje k tomu, aby si žáci prohloubili a rozvinuli, v návaznosti na dosažené vzdělání a podle svých schopností a potřeb, následující odborné a klíčové kompetence.

Kompetence odborné, které se vztahují přímo k oboru vzdělání a příslušné kvalifikace:

4.3.1. V oblasti administrativní činnosti:

- absolvent ovládá klávesnici desetiprstovou hmatovou metodou v přiměřené rychlosti a přesnosti;
- vyhotoví písemnosti podle normy s využitím výpočetní a kancelářské techniky;
- stylizuje písemnosti věcně a jazykově správně;
- manipuluje s dokumenty (včetně elektronických) podle stanovených pravidel;
- pracuje se specifickým programovým vybavením používaným v profesní oblasti.

4.3.2. V oblasti základních podnikových činnosti:

- dokáže charakterizovat a pojmenovat jednotlivé makroekonomické jevy a efektivně vyhodnotit působení těchto jevů na fungování podniku;
- provádí marketingový průzkum, sběr a analýzu dat a dokázali zvolit a použít efektivní marketingovou strategii;
- zná postup založení podniku, umí rozlišit jednotlivé formy podnikání, zná zdroje financování a funkci peněz
- je schopen založit vlastní podnik a organizovat v něm práci
- orientuje se v problematice managementu a osvojí si základní manažerské dovednosti;
- zpracuje doklady související s pohybem majetku a závazků podniku;
- eviduje a účtuje hotovostní a bezhotovostní operace podniku;
- provádí základní výpočty spojené s nákupem a skladováním zásob;

- provádí základní výpočty odpisů a využití kapacity dlouhodobého majetku;
- provádí mzdové výpočty a vypočítávají odvody sociálního a zdravotního pojištění,
- zálohy na daň z příjmů;
- vede daňovou evidenci;
- účtuje o majetku a závazcích, nákladech a výnosech podniku;
- provádí účetní uzávěrku;
- sestaví účetní závěrku;
- orientuje se v soustavě daní;
- stanoví daňovou povinnost k daním z příjmů a k dani silniční;
- orientuje se v právní úpravě podnikání, občanských a pracovněprávních vztazích;

4.3.3. V oblasti bezpečnosti práce a ochrany zdraví při práci

- absolvent chápe bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví své i spolupracovníků (i dalších osob vyskytujících se na pracovištích, např. klientů, zákazníků, návštěvníků) i jako součást řízení jakosti a jednu z podmínek získání či udržení certifikátu jakosti podle příslušných norem;
- zná a dodržuje základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence;
- zná systém péče o zdraví pracujících (včetně preventivní péče, uměli uplatňovat nároky na ochranu zdraví v souvislosti s prací, nároky vzniklé úrazem nebo poškozením zdraví v souvislosti s vykonáváním práce);

4.3.4. V oblastí úsilí o nejvyšší kvalitu své práce, výrobků nebo služeb

- absolvent chápe kvalitu jako významný nástroj konkurenceschopnosti a dobrého jména podniku;
- dodržuje stanovené normy (standarty) a předpisy související se systémem řízení jakosti zavedeným na pracovišti;
- dbá na zabezpečování parametrů (standardů) kvality procesů, výrobků nebo služeb, zohledňuje požadavky klienta (zákazníka, občana).

4.3.5. V oblasti ekonomického jednání a v souladu se strategií udržitelného rozvoje

- absolvent zná význam, účel a užitečnost vykonávané práce, její finanční, popř. společenské ohodnocení;
- zvažuje při plánování a posuzování určité činnosti (v pracovním procesu i v běžném životě) možné náklady, výnosy a zisk, vliv na životní prostředí, sociální dopady;
- efektivně hospodaří s finančními prostředky;
- nakládá s materiály, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami ekonomicky

4.3.6. V oblasti dopravních a logistických činností

- absolvent zná význam, účel a užitečnost vykonávané práce, její technologii a dopravní potenciál;
- je seznámen se základními postupy logistických způsobů řešení dopravních a obchodních případů,
- zná technologie osobní a nákladní dopravy (silniční, železniční, vodní i letecké),
- pracuje se systémy řízení jednotlivých druhů doprav
- dokáže organizovat přepravu cestujících i přepravu zboží

Kompetence klíčové, které rozvíjí obecné předpoklady žáků a jejich občanské vědomí a v návstavbovém studiu navazují na klíčové kompetence stanovené v ŠVP pro obory středního vzdělání s výučním listem.

- Absolvent by se měl chovat hospodárně a šetrně s ohledem na životní prostředí.
- Měl by dovést řešit problémy a problémové situace, zejména identifikovat a analyzovat problémy, zvažovat možnosti jejich řešení, vybírat a navrhnout řešení optimální v daném kontextu, stanovovat a dodržovat efektivní postupy při plnění úkolů.
- Uplatňuje pravidla společenského chování, spolupracuje s druhými lidmi, přijímá zodpovědnost za vlastní práci i za práci ostatních, ví, jak přispívat k dobrým vztahům v kolektivu, jak řešit osobní konflikty a přistupovat k různým typům lidí.
- Pracuje s PC, využívá internet a další zdroje informací, dovede se jasně a srozumitelně vyjadřovat v písemné i ústní formě.

5. Charakteristika školního vzdělávacího programu

Název a adresa školy:	VOŠ, SPŠ automobilní a technická České Budějovice
Název školního vzdělávacího programu:	Dopravní provoz
Kód a název oboru vzdělání:	64-41-L/51 Podnikání
Stupeň poskytovaného vzdělání:	Střední vzdělání s maturitní zkouškou
Délka a forma studia:	2leté denní

5.1. Popis celkového pojetí vzdělávání

Vzdělávání nástavbového studia navazuje na obsah a výsledky vzdělávání stanovené RVP pro tříleté obory vzdělání s výučním listem

Cílem vzdělávání je

- Vytvářet v žácích profesionální návyky, které budoucí zaměstnavatel bude využívat a které dostatečně ekonomicky ocení.
- Vytvářet v žácích profesní hrdost a kladný vztah k oboru.
- Začlenit žáky již během studia mezi odborníky, a naopak žákům umožňovat navazovat kladné interpersonální vztahy, kterých si žáci mohou vážit a které mohou využívat při svém budoucím zaměstnání. K tomu slouží účast na různých soutěžích a seminářích v rámci regionu i celé ČR, kontakty se sociálními partnery již v průběhu studia, kontakty mezi žáky stejného oboru z jiných škol ČR.
- Vytvářet v žácích hrdost a kladný vztah ke škole.
- Vytvářet v žácích potřebu stále se do školy vracet pro nové odborné inspirace a mezilidské kontakty.
- Vytvářet v žácích potřebu dále se ve svém oboru vzdělávat a profesně růst.

5.1.1. Způsoby rozvoje klíčových kompetencí ve výuce

Kompetence klíčové, které rozvíjí obecné předpoklady žáků a jejich občanské vědomí

a) Kompetence k učení

Absolvent si uvědomuje význam vzdělávání; vzhledem ke stále narůstajícímu penzu nových poznatků a požadavků na pracovní síly jej bere jako celoživotní proces nezbytný pro udržení si zaměstnání. Ovládá různé techniky učení a dokáže si vybírat podle požadavků tak, aby je co nejeefektivněji využil. Uplatňuje různé formy práce s textem, vyhledává a zpracovává různé informace ze všech dostupných zdrojů (knihovna, internet, tisk apod.), ověřuje si přitom jejich věrohodnost. Absolvent se orientuje i v mluveném projevu a je schopen vystihnout podstatné myšlenky a dělat si poznámky. Kriticky dokáže zhodnotit své výsledky, svůj pokrok a přijmout hodnocení od jiných osob. Absolvent zná možnosti svého uplatnění v oboru a možnosti dalšího vzdělávání jak v oboru, tak mimo něj. Umí si stanovit cíle svého dalšího vzdělávání

b) Kompetence k řešení problémů

Absolvent dokáže určit podstatu problému, získat potřebné informace z různých zdrojů k jeho řešení, navrhnout různé postupy a varianty řešení i se zdůvodněním, zvolit prostředky a způsoby pro plnění jednotlivých kroků a po vyřešení problému je schopen analyzovat zvolený postup s ohledem na výsledek. Při řešení problému umí pracovat v týmu. Tímto způsobem je schopen řešit běžné pracovní i mimopracovní problémy.

c) Komunikativní kompetence

Absolvent komunikuje s lidmi v písemné i ústní podobě jazykově správně. Formuluje myšlenky tak, aby komunikace byla srozumitelná, souvislá a přiměřená účelu a komunikační situaci. Během diskuze se aktivně zapojuje a dokáže obhájit své názory a postoje. Dokáže vystihnout podstatné myšlenky mluveného i psaného slova a dělat si poznámky, zpracovává administrativní písemnosti, pracovní dokumenty i odborné texty při dodržování norem a odborné terminologie.

Pro své uplatnění si uvědomuje potřebu aktivní znalosti alespoň jednoho cizího jazyka a pasivní znalosti dalšího jazyka. V cizím jazyce ovládá odbornou terminologii v písemné i ústní podobě.

d) Personální a sociální kompetence

Absolvent zná své reálné možnosti jak fyzické tak duševní, podle nich si stanovuje své cíle a priority. Odhaduje důsledky svého jednání, chování a vystupování a reaguje přiměřeným způsobem na jeho hodnocení okolím. Kriticky dokáže zvážit názory, postoje a jednání jiných lidí, přijímá radu i kritiku. Přispívá k vytváření vstřícných mezilidských vztahů, předchází osobním konfliktům, nepodléhá předsudkům.

Jako součást svého života si uvědomuje potřebu adaptovat se na měnící se podmínky pracovní, osobní, sociální a ekonomické a je schopen je řešit. Dovede pracovat v týmu a plnit svěřené úkoly i navrhnout vlastní řešení, nezaujatě posuzovat názory ostatních členů týmu.

Absolvent má zodpovědný vztah ke svému zdraví, je si vědom důsledků závislostí a významu zdravého životního stylu.

e) Občanské kompetence a kulturní povědomí

Absolvent uznává a dodržuje hodnoty a postoje podstatné pro život v demokratické společnosti. Jedná nejen v zájmu svém, ale i v zájmu veřejnosti. Dodržuje zákony, respektuje

práva a osobnost ostatních, vystupuje proti xenofobii a diskriminaci. Zajímá se o politické dění u nás i ve světě. Jedná v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování. Uvědomuje si vlastní kulturní a národní identitu, tradice a hodnoty je tolerantní i k identitě a hodnotám druhých. K hodnotám místní, národní i světové kultury má pozitivní vztah a podporuje je. Chápe minulost i současnost svého národa v evropském i světovém kontextu. Uvědomuje si hodnotu života a zodpovědnost za něj i spoluzodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních. Chápe význam životního prostředí.

Při každé příležitosti je žák veden k tomu, aby naslouchal druhým, účastnil se diskusí, aby uměl formulovat a zdůvodnit své názory, postoje a návrhy, aby byl schopen vyslechnout názory druhých a uměl na ně vhodně reagovat;

f) Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

Pro úspěšné uplatnění na trhu práce využívá absolvent své osobnostní a odborné předpoklady. Má odpovědný postoj ke vzdělávání, vnímá ho jako celoživotní záležitost, je připraven reagovat na měnící se podmínky. Má reálné představy o možnosti uplatnění se na trhu práce, o pracovních, platových a dalších podmínkách, o právech a povinnostech zaměstnanců i zaměstnavatelů, o požadavcích zaměstnavatelů. Dokáže využívat různých služeb z oblasti světa práce a dalšího vzdělávání. S potenciálními zaměstnavateli dokáže komunikovat jak v písemné tak v ústní formě, dokáže prezentovat své schopnosti. Dokáže reálně vyhodnocovat podnikatelské příležitosti.

Během učební i odborné praxe na odborných pracovištích se naučí žák adaptovat se na jiná pracovní prostředí, nové požadavky, přijímá a plní svěřené úkoly, pracuje samostatně i v týmu, získává pozitivní vztah k povolání a k práci jako druhu lidské aktivity, uvědomuje si rizika a dopady nezaměstnanosti pro jedince, rodinu a společnost.

g) Matematické kompetence a finanční gramotnost

Absolvent využívá matematické dovednosti v různých oblastech života. Dovede provádět reálný odhad výsledku, umí používat různé postupy pro dosažení řešení. Nachází vztahy mezi předměty a jevy, čte a vytváří různé formy grafického znázornění, aplikuje znalosti o tvarech předmětů a jejich vzájemné poloze.

Absolvent je finančně gramotný, znamená to, že dokáže uplatnit poznatky z matematiky v běžných životních situacích, dokáže sestavit rodinný rozpočet, vypočítat směnný kurz, navrhuje způsoby využití volných finančních prostředků, umí zvolit nejvýhodnější úvěrový a pojistný a spořicí produkt, umí vypočítat úrokové sazby, kalkulovat cenu, je schopen posoudit vliv inflace

h) Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií (IKT) a pracovat s informacemi

Absolvent pracuje s běžným programovým vybavením PC a s dalšími prostředky IKT. V komunikaci využívá formu online i offline. Dokáže získávat informace z různých zdrojů. Tyto informace je schopen si ověřovat, kriticky k nim přistupovat, hodnotit je a dále s nimi pracovat pomocí prostředků IKT, používat přitom adekvátní stylistické a jazykové prostředky včetně odborné terminologie- je mediálně gramotný.

5.1.1. Způsob začlenění průřezových témat do výuky

Jednotlivá průřezová témata jsou zařazována do tematických celků tak, aby svým pojetím vedla žáky k odpovědnému jednání ve vztahu k přírodě, k ekologii, k demokratické společnosti, vychovávaly žáka k zodpovědnosti, vztahu k práci a naučily je pracovat s informačními technologiemi při vyhledávání potřebných informací.

Občan v demokratické společnosti

Toto téma se realizuje v rámci celé školy a prolíná všemi předměty. Vyučující se snaží vytvářet ve třídě takové prostředí, které vede k vzájemné spolupráci, toleranci a dialogu. Především třídní učitelé se snaží poznat žáka blíže, aby mohli jeho názory a postoje co nejlépe směřovat. Vyučující volí metody, které vedou žáky ke spolupráci a ke spoluzodpovědnosti, učí je aktivně se podílet na činnostech a rozvíjet svou osobnost.

Žáci jsou vedeni k tomu, aby dokázali využívat sdělovací prostředky (médiá) ve svůj prospěch, aby rozlišovali věrohodnost informací.

Žáci jsou zapojováni do aktivit, které vedou k poznání toho jak demokracie funguje. Žáci jsou vedeni k vnímání multikulturního světa.

Člověk a životní prostředí

Toto průřezové téma prostupuje většinou předmětů. Cílem je, aby žáci pochopili význam přírody pro člověka, získali informace o působení vlivu člověka na přírodu a životní prostředí. Jsou vedeni k tomu, aby se chovali ekologicky ve všech oblastech svého života.

Člověk a svět práce

Toto téma je obsaženo především v předmětech dopravní právo, ekonomika, účetnictví a daně, doprava a přeprava a logistika a obslužné systémy zasahuje i do předmětu počítačová a elektronická komunikace a opět se částečně prolíná celou řadou dalších předmětů. Žák je veden k tomu, aby kriticky hodnotil své osobní dispozice, rozhodoval se a plánovali svůj život, pracovní kariéru i dílčí aktivity podle svých schopností, osobnostních vlastností, studijních výsledků; kriticky hodnotil výsledky svého učení a práce, přijímali radu i kritiku od druhých lidí. Důraz je kladen na uvědomování si celoživotního vzdělávání

Během studia je žák veden k tomu, aby měl přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru a povolání, aby měl reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru a o možnostech profesní kariéry, znal požadavky zaměstnavatelů a byl schopen srovnávat je se svými předpoklady. Absolvent ví, kde a jak se informovat o pracovních nabídkách, jak na ně reagovat. Zná práva a povinnosti zaměstnavatelů a zaměstnanců.

Během studia žáci navštíví Úřad práce, kde jsou pro ně organizovány přednášky a besedy, které se touto tematikou zabývají. Během praxe v podnicích a v rámci exkurzí navštíví řadu podniků, kde mohou vidět, jak tyto vztahy a zákonitosti reálně fungují.

Informační a komunikační technologie

Vzhledem k tomu, že IKT pronikají do všech oblastí našeho života, zasahuje toto téma do celé řady předmětů. V předmětu IKT se žáci naučí ovládat počítač především po stránce softwarové a v ostatních předmětech využívají tyto znalosti prakticky.

Sociálně patologické jevy

Toto téma je realizováno formou referátů, prezentací a diskuzí se zaměřením na vybrané sociálně patologické jevy: kouření tabákových výrobků, konzumace alkoholu a drog, krádeže, šikana, rasismus a xenofobie. Práce jsou zaměřeny na tyto jevy v prostředí kolektivního života dětí a mládeže, v němž dochází snadno k vytváření nevhodných a nebezpečných návyků. Využívají mediální prostředky, literaturu, software a internet pro získávání informací a při hledání podkladů pro zpracování vybraných témat .

Finanční gramotnost

Je zakomponována v předmětech matematika, ekonomika, daně a účetnictví, učební praxe.

5.2. Organizace vzdělávání

5.1.2. Délka a forma vzdělávání

Vzdělávání je realizováno jako denní dvouleté.

5.1.3. Dosažený stupeň vzdělání

Po úspěšném ukončení získává absolvent střední vzdělání s maturitní zkouškou.

5.1.4. Podmínky pro přijetí ke studiu

Studium je určeno pro chlapce a dívky, kteří:

- úspěšně absolvovali libovolný obor tříletého středního vzdělání s výučním listem;
- splnili podmínky přijímacího řízení prokázáním vhodných schopností, vědomostí a zájmů;
- splnili podmínky zdravotní způsobilosti uchazečů o studium stanovených vládním nařízením;
- splnili zdravotní způsobilost kterou posoudí odborný lékař.

5.1.5. Způsob ukončení a potvrzení dosaženého vzdělání, stupeň dosaženého vzdělání

Studium je ukončeno maturitní zkouškou podle platných právních norem a poskytuje střední vzdělání s maturitní zkouškou.

Maturitní zkouška se skládá ze společné a profilové části. Žák získá střední vzdělání s maturitní zkouškou, jestliže úspěšně vykoná obě části maturitní zkoušky.

Společná část maturitní zkoušky

Žáci budou připravováni k těmto volitelným předmětům společné části maturitní zkoušky:

- matematika
- občanský a společenskovední základ

Profilová část maturitní zkoušky

Tuto zkoušku tvoří:

- praktická zkouška
- teoretická zkouška z odborných dopravních a ekonomických předmětů

5.1.6. Organizace výuky

Žáci získávají své poznatky a zkušenosti během teoretické i praktické výuky

Teoretická výuka

Teoretická výuka je realizována ve všech oblastech daných RVP. Podrobněji jsou jednotlivé formy výuky v učebních osnovách každého předmětu. Těžiště praktické výuky je v oblasti ekonomické a je rozděleno na dvě části.

Učební praxe

Učební praxe je zařazena ve 2 ročníku v rozsahu 2 hodin týdně. Výuka bude zajištěna odbornými učiteli teoretického vyučování. Cílem je přenést poznatky z předmětů ekonomika, účetnictví a daně, doprava a přeprava, logistika a obslužné systémy, písemná a elektronická komunikace. Praxe bude zaměřena na prověření získaných teoretických poznatků, porozumění podstatě a principům podnikání a získání kompetencí k podnikatelským aktivitám.

Odborná praxe

Žáci 1. ročníku absolvují v červnu odbornou praxi v délce dvou týdnů. Při této praxi využijí znalosti z teoretického vyučování a zároveň získají praktické zkušenosti z podnikatelské činnosti.

5.2. Způsob hodnocení žáků

Při hodnocení žáků se používá slovní a numerické hodnocení. Kritéria hodnocení se vycházejí z platného Klasifikačního řádu VOŠ, SPŠ automobilní a technické České Budějovice.

5.3. *Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných*

a) Žáci mimořádně nadaní

U žáků mimořádně nadaných je třeba mimo standardních postupů zařadit do výuky tyto metody:

- problémové a projektové vyučování;
- práci s informačními technologiemi
- samostudium;
- práce v rámci projektu SOČ;
- individuální vzdělávací plán.

b) *Vzdělávání žáků se zdravotním postižením*

Studijní obor mohou studovat žáci s určitým zdravotním postižením. Podle druhu postižení budou ze strany školy vytvořeny vhodné podmínky pro odstranění znevýhodnění žáka. Obor mohou studovat žáci s následujícím postižením:

- s tělesným postižením;
- se zrakovým postižením;
- s postižením sluchu a vadami řeči;
- se specifickými vývojovými poruchami učení.

c) *Žáci se sociálním znevýhodněním*

Studijní obor mohou studovat žáci kteří jsou sociálně znevýhodnění. Toto znevýhodnění může být dvojího druhu:

- žák pochází z rodiny, která je ekonomicky slabá - zde je nutné využít sociálních stipendií;
- žák pochází z jiného kulturního prostředí – zde je nutné zohlednit nižší znalost českého jazyka a současně přihlídnout k tradicím národa, ze kterého žák pochází.

5.3. Realizace bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence

Problematika bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, hygieny práce a požární ochrany je neoddelitelnou součástí teoretického vyučování i odborného výcviku. Výchova k bezpečné a zdravé neohrožující práci vychází ve vzdělávacím procesu z platných právních a ostatních předpisů k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (zákonů nařízení vlády, vyhlášek, technických předpisů, českých technických norem). S požadavky vybranými z těchto předpisů, které se vztahují k výkonu konkrétních činností v teoretickém i praktickém vyučování, s rizikovými faktory, ale i se zdravotnickými předpisy a protipožární ochranou jsou žáci seznamováni vždy na začátku každého školního roku a toto proškolení stvrzují svým podpisem.

6. Učební plán

Kód a název oboru vzdělání:

Název ŠVP:

Stupeň poskytovaného vzdělání:

Délka a forma studia:

Platnost vzdělávacího programu:

64-41-L/51 Podnikání

Dopravní provoz

Střední vzdělání s maturitní zkouškou

dvouleté denní

od 1. 9. 2011

Vzdělávací oblasti a obsahové okruhy			
Předměty	1.	2.	Celkem
Jazykové a estetické vzdělávání	8	8	16
Český jazyk a literatura	4(1)	4(1)	8(2)
Cizí jazyk	4	4	8
Společenskovědní vzdělávání	1	1	2
Dějepis	1	0	1
Občanská nauka	0	1	1
Dopravní vzdělávání	5	5	10
Doprava a přeprava	3	3	6
Logistika a obslužné systémy	2	2	4
Matematické vzdělávání	5	4	9
Matematika	5(1)	4(1)	8(2)
Vzdělávání pro zdraví	2	2	4
Tělesná výchova	2	2	4
Vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích	2	0	2
Informační a komunikační technologie	2	0	2
Ekonomika a právo	5	7	12
Ekonomika	3	3	6
Učební praxe	0	2(2)	2(2)
Právo v dopravě	2	2	4
Účetnictví a daně	4	4	8
Účetnictví a daně	4(1)	4(2)	8(3)
Písemná a ústní komunikace	2	3	5
Písemná a elektronická komunikace	2	2	4
Psychologie	0	1	1
Celkem	34	34	68

Číslo v závorce udává počet hodin cvičení z celkového počtu hodin. Třída je v hodinách cvičení rozdělena do dvou skupin. V předmětech Cizí jazyk a Tělesná výchova se dělí třída dle platných předpisů.

Přehled využití týdnů v období září – červen školního roku

Činnost	1. ročník	2. ročník
Vyučování dle učebního plánu	34	34
Odborná praxe	2	0
Časová rezerva, exkurze, výchovně vzdělávací akce	4	1
Maturitní zkoušky	0	1
Celkem	40	36

Žáci 1. ročníku absolvují v červnu povinnou **2 týdenní odbornou praxi**.

Na začátku 2. ročníku předloží škole potvrzení organizace, ve které praxe proběhla, o termínu uskutečnění praxe a převládajícím druhu vykonané činnosti a jejím průběhu.

6. Převodní tabulka RVP – ŠVP

Škola:	VOŠ, SPŠ automobilní a technická České Budějovice				
Kód a název RVP:	64-41-L/51 Podnikání				
Název ŠVP:	Dopravní provoz				
RVP			ŠVP		
Vzdělávací oblasti a obsahové okruhy	Minimální počet vyučovacích hodin za celou dobu studia		Vyučovací předmět	Počet vyučovacích hodin za studium	
	týdenních	celkový		týdenních	celkový
Jazykové vzdělávání	7	224		13	416
- český jazyk	2	64	Český jazyk	5	160
- cizí jazyk	5	160	Anglický/Německý j.	8	256
<i>Volitelné vzdělávací oblasti:</i>	6	192		13	416
Společenskovední vzdělávání				2	64
			Dějepis	1	34
			Občanská nauka	1	30
Matematické vzděl.			Matematika	9	290
Vzdělávání v ICT			Informační a komunikační technologie	2	68
Estetické vzdělávání	3	96	Literatura	3	96
Vzděl. pro zdraví	4	128	Tělesná výchova	4	128
Ekonomika a právo	10	320		10	320
			Ekonomika	6	192
			Právo v dopravě	4	128
Účetnictví a daně	8	256	Účetnictví a daně	8	256
Písemná a ústní komunikace	5	160		5	160
			Písemná a elektronická komunikace	4	128
			Psychologie	1	30
Disponibilní hodiny	21	672	Doprava a přeprava	6	192
			Logistika a obslužné systémy	4	128
			Učební praxe	2	60
Celkem	64	2048		68	2176

Převodní tabulka RVP-ŠVP vyjadřuje celkový možný využitelný časový fond (disponibilní vyučovací hodiny), které je možné (a nutné) v rámci celkové koncepce konkrétního ŠVP rozdělit mezi jednotlivé vyučovací předměty, resp. jejich skupiny. Je na uvážení a posouzení tvůrců konkrétního ŠVP jak tyto disponibilní hodiny přerozdělí v rámci celkového pojetí, zaměření studia a preferencí s ohledem na personální a organizační aspekty řízení výchovně-vzdělávacího procesu.

7. Učební osnovy odborných ekonomických předmětů

-zpracovány kolektivem autorů, tzv.projektovým týmem(vedoucí Ing.Ilko)
-tabulkové rozpracování učiva v odborných předmětech *Ekonomika, Učební praxe a Účetnictví a daně* je uvedeno v příloze č.3

Název školního vzdělávacího programu:	Dopravní provoz
Kód a název oboru vzdělání:	64-41-L/51 Podnikání
Stupeň poskytovaného vzdělání:	Střední vzdělání s maturitní zkouškou
Délka a forma studia:	2leté denní nástavbové studium
Platnost vzdělávacího programu:	od 1. 9. 2011
Počet hodin celkem:	192 hodin

Název vyučovacího předmětu:

Ekonomika

Obecné cíle

Obsah předmětu vychází z odborného okruhu rámcově vzdělávacího programu. Je vyučován v 1. a 2. ročníku. Cílem předmětu ekonomika je umožnit žákům osvojit si základy ekonomického myšlení a obchodně-podnikatelských aktivit, orientovat se v ekonomických jevech a procesech tržního hospodářství, v právních aspektech obchodně podnikatelských vztahů, získat znalosti o hospodářských činnostech v podnikové sféře.

Charakteristika učiva

Učivo se zaměřuje na jednotlivé tématické celky, které vymezují základní ekonomické pojmy, majetek podniku, podnikové činnosti a zásady hospodaření. Orientuje se ve fungování finančního trhu národního hospodářství a Evropské unie. Je veden k praktickému využívání osvojených poznatků v oboru. Uplatňuje podnikatelskou etiku, jako důležitou součást obchodních aktivit.

Strategie výuky a metody vyučování

Úkolem výuky je umožnit teoreticky i prakticky poznat základní ekonomické pojmy, správně je používat, chápat mechanismus fungování trhu, umět rozlišit právní formy podnikání, znát postup založení podniku, provádět ekonomické propočty, znát odlišnosti podnikání ve svém oboru, zdrojích financování a zásady fungování Evropské unie. Metody vyučování jsou výklad, diskuse, simulace, projekt, referáty, vyhledávání informací, návštěva a diskuse s ředitelem obchodní banky.

Pomůcky: učebnice, počítač, Internet, dataprojektor, odborné publikace, zákony

Hodnocení výsledků, způsoby ověřování

Numerické hodnocení. Kritéria hodnocení vycházejí z Klasifikačního řádu VOŠ, SPŠ automobilní a technické České Budějovice. Průběžné slovní hodnocení, ústní i písemné zkoušení dílčích témat (cvičení, testy), individuální i skupinové. Důraz je kladen na spojování vědomostí, třídění poznatků a jejich aplikaci, řešení projektových úkolů, práci ve skupinách, práci v týmu, řešení příkladů z praxe. Učitel zjišťuje a hodnotí stupeň osvojení učiva, schopnost aplikovat, stupeň samostatnosti, kreativitu, úroveň vyjadřování.

Mezipředmětové vztahy

Využívají se informace z předmětu právo, management a marketing, účetnictví.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Žáci při učení pracují s textem, umí efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; jsou čtenářsky gramotní, s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizují si poznámky, mají pozitivní vztah k učení a vzdělávání, využívají ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí, sledují a hodnotí pokrok při dosahování cílů svého učení.

Kompetence k řešení problémů

Žáci jsou schopni porozumět zadání úkolu, získat informace potřebné k řešení problému, zhodnotit dosažený výsledek.

Komunikativní kompetence

Žáci jsou schopni vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných, formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, aktivně se účastnit diskusí, vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury osobního projevu a společenského chování.

Personální a sociální kompetence

Žáci jsou připraveni odhadovat výsledky svého jednání a chování v různých situacích, učit se i na základě zprostředkovaných zkušeností, přijímat hodnocení svých výsledků a způsobu jednání i ze strany jiných lidí, adekvátně na ně reagovat, přijímat radu i kritiku, dále se vzdělávat, pečovat o své fyzické i duševní zdraví. Žáci jsou schopni pracovat samostatně i v týmu, přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly, přispívat k vytváření mezilidských vztahů a k předcházení osobních konfliktů, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k jiným lidem.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Žáci jednají v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, uplatňují hodnoty demokracie, zajímají se aktivně o politické a společenské dění u nás a ve světě; mají spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

Absolventi mají přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru podnikání a povolání, mají reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru, znají práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků.

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií

Žáci umí pracovat s osobním počítačem a s dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií, získávat informace z otevřených zdrojů, zejména z Internetu, pracovat s informacemi, a to především s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií.

Matematické kompetence a finanční gramotnost

Žáci umí správně používat a převádět běžné jednotky; používat pojmy kvantifikujícího charakteru, provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy, nacházet vztahy mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů, umět je vymežit, popsat a správně využít pro dané řešení, číst a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.), efektivně aplikovat matematické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích.

Průřezová témata jsou realizována, a to zejména:

Občan v demokratické společnosti

- morálka, odpovědnost, tolerance, komunikace, vyjednávání, řešení konfliktů
- společnost – různí její členové a společenské skupiny, kultura, historický vývoj

Člověk a životní prostředí

- ekologie člověka
- životní prostředí člověka
- ochrana přírody, prostředí a krajiny
- ekologické aspekty pracovní činnosti v podnicích

Člověk a svět práce

- zákoník práce, pracovní poměr, pracovní smlouva, práva a povinnosti zaměstnance a zaměstnavatele, mzda
- soukromé podnikání, podstata a formy podnikání

Informační a komunikační technologie

- práce se softwarem
- komunikovat elektronickou poštou
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména z Internetu
- pracovat s informacemi

Název školního vzdělávacího programu:	Dopravní provoz
Kód a název oboru vzdělání:	64-41-L/51 Podnikání
Stupeň poskytovaného vzdělání:	Střední vzdělání s maturitní zkouškou
Délka a forma studia:	2leté denní nástavbové studium
Platnost vzdělávacího programu:	od 1. 9. 2011
Počet hodin celkem:	60 hodin

Název vyučovacího předmětu:

Učební praxe

Obecné cíle

Cílem předmětu učební praxe je přenést poznatky z předmětů ekonomika, účetnictví, písemná elektronická komunikace, doprava a přeprava a logistika a obslužné systémy do reálného fungování pomocí odborných poznatků z vedení fiktivní firmy. Praxe stále klade větší důraz na schopnosti absolventů středních škol umět prakticky užívat teoretické poznatky, získané v jednotlivých předmětech. Je snahou dostat těmto trendům a spojit školní přípravu s ekonomickou realitou pomocí výuky tohoto předmětu.

Charakteristika učiva

Učivo se zaměřuje na praktické prověření získaných teoretických poznatků z oblasti podnikání v dopravě. Studenti se učí vyhledávat konkrétní informace na Internetu, tyto informace dále třídit a používat.

Strategie výuky a metody vyučování

Studenti se naučí prakticky užívat teoretické poznatky. Při výuce se používá program Fiktivní firma pod záštitou Národního ústavu odborného vzdělávání a MŠ. Nadace zprostředkovává studentům praktické ekonomické vzdělání, pořádá přednášky. Výuka probíhá formou praktického řešení úkolů souvisejících se vznikem, fungováním a ukončením činnosti zvolené společnosti efektivně pracovat s informacemi, hry simulace, vyhledávání informací. V dopravní praxi studenti řeší praktické úlohy z provozu především v silniční a městské dopravě.

Pomůcky

Metodika výuky fiktivních firem, počítač, Internet, tiskárna, kancelářské potřeby, zákony, zpravodaje nadace JA.

Hodnocení výsledků, způsoby ověření

Studenti jsou hodnoceni podle plnění jednotlivých úkolů zadaných v rámci fungování společnosti, tvoří projekty, podnikatelské záměry.

Mezipředmětové vztahy

Žáci využívají informací z předmětu výpočetní technika, český jazyk, ekonomika, právo, písemná a elektronická komunikace, účetnictví a daně, doprava a přeprava a logistika a obslužné systémy.

Přínos k předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Žáci uplatňují různé způsoby práce s textem, umí efektivně vyhledávat a zpracovávat informace, jsou čtenářsky gramotní.

Kompetence k řešení problémů

Žáci řeší samostatně pracovní i mimopracovní problémy, porozumí zadání úkolu, získávají informace potřebné k řešení problému.

Komunikativní kompetence

Žáci jsou schopni vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných, formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, aktivně se účastnit diskusí, vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury osobního projevu a společenského chování.

Personální a sociální kompetence

Žáci jsou připraveni odhadovat výsledky svého jednání a chování v různých situacích, učit se i na základě zprostředkovaných zkušeností, přijímat hodnocení svých výsledků a způsobu jednání i ze strany jiných lidí, adekvátně na ně reagovat, přijímat radu i kritiku, dále se vzdělávat, pečovat o své fyzické i duševní zdraví, žáci jsou schopni pracovat samostatně i v týmu, přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly, přispívat k vytváření mezilidských vztahů a k předcházení osobních konfliktů, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k jiným lidem.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Žáci uznávají hodnotu života, uvědomují si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních, zajímají se aktivně o politické a společenské dění u nás a ve světě, pochopí význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

Absolventi mají přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru a povolání, mají reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru, znají práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků. Osvojí si základní vědomosti a dovednosti potřebné pro rozvíjení vlastních podnikatelských aktivit.

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií

Absolventi umí pracovat s osobním počítačem a s dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií, učí se využívat nový aplikační software, komunikovat elektronickou poštou, získávat informace z otevřených zdrojů, zejména z Internetu, pracovat s informacemi, a to především s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií.

Matematické kompetence a finanční gramotnost

Žáci umí správně používat pojmy kvantifikujícího charakteru, provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy, nacházet vztahy mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů, umět je vymezit, popsat a správně využít pro dané řešení, číst a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.), efektivně aplikovat matematické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích.

Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti

- komunikace, vyjednávání, řešení konfliktů,
- společnost – různí její členové a společenské skupiny, kultura,
- historický vývoj,
- morálka, svoboda, odpovědnost, tolerance, solidarita, komunikace, vyjednávání, řešení konfliktů.

Sociálně patologické jevy

Konzumace alkoholu, drog, vandalství, krádeže – referáty, diskuze.

Člověk a životní prostředí

- ekologie člověka,
- životní prostředí člověka
- ochrana přírody, prostředí a krajiny,
- ekologické aspekty pracovní činnosti v podnicích společného stravování

Člověk a svět práce

- zákoník práce, pracovní poměr, pracovní smlouva, práva a povinnosti zaměstnance a zaměstnavatele, mzda
- soukromé podnikání, podstata a formy podnikání

Informační a komunikační technologie

- práce se softwarem,
- komunikovat elektronickou poštou
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména z Internetu
- pracovat s informacemi

Název školního vzdělávacího programu:	Dopravní provoz
Kód a název oboru vzdělání:	64-41-L/51 Podnikání
Stupeň poskytovaného vzdělání:	Střední vzdělání s maturitní zkouškou
Délka a forma studia:	2leté denní nástavbové studium
Platnost vzdělávacího programu:	od 1. 9. 2011
Počet hodin celkem:	256 hodin

Název vyučovacího předmětu:

Účetnictví a daně

Obecné cíle

Předmět rozvíjí ekonomické myšlení žáků a poskytuje jim znalosti principů účtování v účetnictví a vedení daňové evidence. Osvojení učiva tohoto předmětu je nezbytným předpokladem pro vytvoření ucelené představy o vztahu mezi ekonomickou realitou a jejím číselným vyjádřením. V průběhu studia si žáci osvojí techniku a metody účtování a naučí se používat účetnictví jako významný zdroj informací nutných pro efektivní využívání majetku k zajištění dlouhodobě příznivého výsledku hospodaření. Žáci si dále osvojí způsob vedení daňové evidence v souladu se zákonem o daních z příjmů.

Učivo se zaměřuje na jednotlivé tematické celky – podstata účetnictví, účetní systém, vyhotovení účetních dokladů, vedení daňové evidence, účtování základních účetních případů, zjištění hospodářského výsledku, účetní uzávěrka a závěrka. Učivo úzce navazuje na okruh ekonomika a právo.

Strategie výuky a metody vyučování

Úkolem výuky je teoreticky i prakticky zvládnout účetnictví, poznat zásady oběhu účetních dokladů, uložení a likvidaci účetních dokladů. Žáci pochopí účtování základních účetních případů, umí zaúčtovat účetní uzávěrku a sestavit účetní závěrku. Pochopí návaznost mezi účetní evidencí a výpočtem daní. Výuka probíhá metodou výkladu a řešením praktických příkladů.

Pomůcky

Učebnice účetnictví, pracovní sešit – účetní případy, deník příjmů a výdajů (daňová evidence), účetní doklady, účtová osnova, zákon o účetnictví, zákon o dani z příjmu a další zákony.

Hodnocení výsledků – způsoby ověření

Ústní zkoušení, samostatné zaúčtování typických účetních případů písemnou formou.

Mezipředmětové vztahy

Účetnictví jako specializovaná disciplína navazuje a rozšiřuje obecné poznatky z získané v ekonomice. Při řešení praktických příkladů mohou žáci využít dovedností získaných v informatice a písemné a elektronické komunikaci.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Žáci při učení pracují s textem, umí efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; jsou čtenářsky gramotní, s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizují si poznámky, mají pozitivní vztah k učení a vzdělávání, využívají ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí, sledují a hodnotí pokrok při dosahování cílů svého učení.

Kompetence k řešení problémů

Žáci jsou schopni porozumět zadání úkolu, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení a zdůvodnit je, zhodnotit dosažený výsledek. Uplatňovat při řešení různé metody myšlení.

Komunikativní kompetence

Žáci jsou schopni vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných, formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, aktivně se účastnit diskusí, vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury osobního projevu a společenského chování.

Personální kompetence a sociální kompetence

Žáci jsou připraveni odhadovat výsledky svého jednání a chování v různých situacích, učit se i na základě zprostředkovaných zkušeností, přijímat hodnocení svých výsledků a způsobu jednání i ze strany jiných lidí, adekvátně na ně reagovat, přijímat radu i kritiku, dále se vzdělávat, pečovat o své fyzické i duševní zdraví. Jsou schopni pracovat samostatně i v týmu, přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly, přispívat k vytváření mezilidských vztahů a k předcházení osobních konfliktů, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k jiným lidem.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Žáci jednají v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, uplatňují hodnoty demokracie, zajímají se aktivně o politické a společenské dění u nás a ve světě; mají spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

Absolventi mají přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru a povolání, mají reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru, znají práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků.

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií

Absolventi umí pracovat s osobním počítačem a s dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií, získávat informace z otevřených zdrojů, zejména z internetu, pracovat s informacemi, a to především s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií.

Matematické kompetence a finanční gramotnost

Žáci umí využívat různé formy grafického znázornění, provést reálný odhad výsledku řešení úkolu. Rozvíjí své schopnosti a dovednosti potřebné pro orientaci ve světě financí a pro nakládání s vlastními finančními prostředky.

Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti

- komunikace, vyjednávání, řešení konfliktů
- společnost – různí její členové a společenské skupiny, kultura
- historický vývoj
- morálka, svoboda, odpovědnost, toleran, komunikace, vyjednávání, řešení konfliktů
- sociálně patologické jevy – konzumace alkoholu, drog, vandalství, krádeže apod.

Člověk a životní prostředí

- ekologie člověka
- životní prostředí člověka

- ochrana přírody, prostředí a krajiny
- ekologické aspekty pracovní činnosti v podnicích

Člověk a svět práce

- Zákoník práce, pracovní poměr, pracovní smlouva, práva a povinnosti zaměstnance a zaměstnavatele, mzda
- soukromé podnikání, podstata a formy podnikání

Informační a komunikační technologie

- práce se softwarem
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména Internetu
- efektivně pracovat z informacemi

8. Přínosy nového ŠVP oboru Dopravní provoz oproti stávajícímu učebnímu plánu v oblasti ekonomických předmětů

Oproti stávajícímu učebnímu plánu (stanovenému a platnému MŠMT ČR do 1.9.2011) přináší nový ŠVP několik změn. **Mezi nejvýznamnější z hlediska dopadů do struktury výuky a požadovaných výstupů patří zavedení vyučovacího předmětu Učební praxe v týdenní hodinové dotaci 2 vyučovací hodiny v 1.ročníku studia.** Vzhledem k obsahové náplni tohoto předmětu (byl popsán v předchozí kapitole 5.) dochází navíc k rozdělení studentů do skupin. To přináší jednak z pohledu řízení výchovně-vzdělávacího procesu větší efektivitu při výuce, na druhé straně z pohledu managementu školy dochází ke zvyšování počtu disponibilních hodin pro odborné (ekonomické a dopravní) předměty. Oba tyto důvody jsou jistě nezanedbatelné vzhledem k rostoucímu (a musíme konstatovat, že do značné míry pochopitelnému) tlaku na posilování všeobecně vzdělávacích předmětů (tzv. "státní maturita"). V rámci tohoto předmětu jako nosné se jeví zavedení konceptu výuky tzv. "fiktivní firmy". Cílem vzdělávání v rámci klíčových kompetencí v tomto předmětu jsou kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám v tržním prostředí s cílem rozumět podstatě a principům podnikání v oblasti dopravy a dále je to kompetence k řešení problémů s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií.

V rámci odborných kompetencí je to pak získání a používání odborných znalostí v oblasti dopravy a přepravy zboží při využívání progresivního ekonomického myšlení.

Výuka je organizována jako bloková s tím, že studenti daného ročníku jsou rozděleni do skupin a zakládají v Centru fiktivních firem při VŠE v Praze samostatnou firmu –(podnikatelský subjekt dle obchodního práva) s vlastním managementem, účty a hospodařením. Tyto „firmy“ obchodují přes internet s ostatními fiktivními firmami z celé ČR (příp.i ze zahraničí), přičemž vrcholem pro zúčastněné studenty je jistě účast na Veletrhu fiktivních firem, který Centrum fiktivních firem pořádá každoročně na různých místech republiky. Pro vlastní realizaci tohoto projektu byl rozpracován vyučujícími odborných ekonomických předmětů a za metodického řízení komise odborných předmětů uveden do praxe následující obsah výuky:

- stanovení výrobního programu firmy (přeprava osob, výroba přepravních kontejnerů apod.)
- stanovení technologického postupu obstaravatelského nebo výrobního procesu firmy
- případné vyhotovení technické dokumentace ručně nebo s využitím techniky stopcad
- výběr právní formy podnikání a založení v obchodním rejstříku
- stanovení funkcí a kompetencí pro jednotlivé studenty ve firmě
- vytvoření rozpočtu nákladů, výnosů a zisku s cílem dosažení rentability
- vytvoření účtového rozvrhu firmy a založení účetních knih
- otevření účtů v bance

- fakturace, reklamační a objednávkové řízení
- sestavení účetních výkazů (rozvaha a výsledovka)

Tato forma projektové výuky je dle doposud získaných zkušeností pro studenty velmi zajímavá a přínosná. Naučí se konkrétně řešit celou řadu praktických problémů a situací, se kterými se mohou v budoucím zaměstnání či podnikání setkat.

Na základě zkušeností s výukou „fiktivní firmy“ bude v budoucnu zvažována i výuka u dálkového studia příp.v dalších oborech nástavbového studia.

Další oblastí přínosů nového ŠVP je realizace projektu výuky „Finanční gramotnosti“, jednak opět v rámci předmětu Učební praxe, jednak i v předmětu Ekonomika, příp.Účetnictví. Tento projekt přináší do myšlení a přístupů studentů nové a nepostradatelné přístupy a poznatky z oblasti řízení financí, domácích a osobních rozpočtů apod. Výstupem je opět možná účast v celostátním ročníku soutěže „Finanční gramotnost“ v kategorii základních a středních škol(viz.příloha č.2)

Neméně důležitou změnou oproti původnímu učebnímu plánu je souvislá dvoutýdenní praxe studentů 1.ročníku. Základní podmínkou absolvování této souvislé individuální praxe je výběr pracoviště(resp.zaměření praxe), které odpovídá předchozímu učebnímu oboru studenta(např.předchozí absolvování učební oboru „Automechanik“předpokládá absolvování této praxe v podniku se zaměřením na autoopravárenství či dopravu, nebo alespoň v příbuzném oboru). V rámci této praxe si studenti ověřují a zpevňují znalosti a dovednosti získané v teoretické výuce ve škole. Seznámí se s principy organizace a vedení vnitropodnikové účetní evidence, s dispečerským řízením v dopravě a s řadou dalších praktických činností v provozech dopravních či strojírenských firem. Tuto praxi si studenti zajišťují buďto sami, nebo ji zajistí škola u svých smluvních partnerů.

Především pro zajištění kvalitní výuky v nově zavedených vyučovacích předmětech investovala škola(díky zapojení do projektů EU OP VKK) značné prostředky do technického vybavení odborných učeben. Vedle interaktivních tabulí pro výuku odborných předmětů (především Účetnictví) byl do několika učeben nainstalován účetní SW POHODA, který slouží studentům pro evidenci účetních a hospodářských operací především v rámci projektu „fiktivní firma“. V oblasti dopravních odborných předmětů se připravuje instalace digitálních tachografů.

Organizační změnou, kterou je možné považovat za pozitivní, v porovnání s předchozím učebním plánem, je také dělení vyučovacích hodin v předmětech Účetnictví a daně na skupiny. To přináší vyšší efektivitu výuky v důsledku menšího počtu žáků ve skupinách, lepšího přístupu k učebním pomůckám, využití ICT učeben apod.

V souvislosti s implementací nového ŠVP je potřebné také zmínit vytvoření celé řady učebních materiálů, jak interaktivních tak i tištěných(pracovní sešity, skripta, výukové materiálu pro elearningové formy vyučování apod.).V příloze č. 1 je uveden příklad zpracovaného pracovního sešitu z předmětu Účetnictví v rámci implementace ŠVP Dopravní

provoz a příklad interaktivního kurzu Ekonomika v prostředí OLAT(databáze elearningových výukových materiálů).

9. Závěr

Cílem bakalářské práce bylo vyhodnotit proces tvorby a implementace ŠVP nástavbového maturitního studijního oboru Dopravní provoz. Tento ŠVP nahradil s účinností od září 2011 doposud platný učební plán akreditovaný v předchozích letech MŠMT ČR. Vzhledem k měnícím se podmínkám v oblasti tvorby koncepce vzdělávací soustavy v ČR v minulých letech i v současnosti nastala potřeba tento dřívější učební plán nahradit novým, progresivním kurikulárním dokumentem. Tvorba a vlastní uvedení nového ŠVP do školní praxe vycházela ze zadání a potřeb stanovených vrcholnými orgány řídicími výchovu a vzdělávání v naší zemi, a to tedy MŠMT ČR a institucemi jím zřízenými (NÚOV, VÚP, CERMAT atd.). Obecný, nicméně pro školní management a projektové týmy zavazující, byl a stále je dokument RVP (Rámcový vzdělávací program). Z jeho zadání a obsahu je potřeba při tvorbě všech ŠVP stávajících, navazujících i při případných revizích vycházet. Důležitým aspektem při tvorbě konkrétního ŠVP se ukázala složitost vybalancování dostatečné časové a obsahové dotace všeobecně vzdělávacích předmětů (vzhledem k povinné společné části jednotné maturitní zkoušky) na jedné straně a na straně druhé respektování potřeby dostatečného fundovaného odborného vzdělání absolventů odborných středních škol. Tento fakt zůstává limitujícím faktorem i pro případnou následnou revizi stávajícího ŠVP.

V teoretické (obecné části) je hlavní důraz položen do oblastí problematiky významu a přínosu RVP ve výchovně-vzdělávacím procesu i pro další rozvoj a směřování vzdělávací soustavy v ČR. Vedle základní charakteristiky, funkce a pojetí RVP jsou osvětleny některé základní pojmy v této oblasti a zmíněny kurikulární rámce jednotlivých oblastí vzdělávání. Rovněž je vysvětlen význam RVP pro tvorbu navazujících ŠVP.

V praktické části jsou shrnuty základní charakteristiky ŠVP a profil absolventa ŠVP, dále je vysvětlen proces transformace RVP do ŠVP a tvorba učebního plánu studijního oboru Dopravní provoz. Rovněž jsou představeny učební osnovy odborných ekonomických předmětů ve vazbě na nové ŠVP. Zároveň je zde hodnocen přínos nového ŠVP pro výuku odborných ekonomických předmětů v rámci zmiňovaného studijního oboru. **Lze se domnívat, že pozitivita plynoucí ze zavedení ŠVP Dopravní provoz výrazně převažují nad jistými negativy. Především v oblasti praktické aplikace dosažených výsledků vzdělávání, stejně jako v lepším technickém zázemí pro výuku odborných předmětů je evidentní jednoznačný přínos nově zavedeného ŠVP nástavbového studijního oboru Dopravní provoz.**

Do procesu tvorby a implementace ŠVP byl zapojen široký okruh řídicích i ostatních pedagogických pracovníků VOŠ, SPŠ automobilní a technické, kteří v rámci své odpovědnosti a pravomocí věnovali celému procesu přípravy, vlastní tvorby, ověřování a uvedení do školní praxe nemalé úsilí. Lze konstatovat, že díky jejich profesionalitě a nasazení se podařilo celý proces implementace ŠVP nástavbového studijního oboru Dopravní provoz zrealizovat bez větších problémů a komplikací.

Vlastní řízení výchovně-vzdělávacího procesu plynoucí ze zavedení nového ŠVP v rámci studijního oboru Dopravní provoz bude v následujícím období podrobena kritickému hodnocení jak ze strany jednotlivých vyučujících školy, tak ze strany řídicích státních orgánů v oblasti školství tak nakonec i ze strany samotných studentů a rodičovské veřejnosti. Jedině dlouhodobější ověřování nastavených standartů a plnění cílů stanovených v novém ŠVP může

přinést objektivní pohled na problematiku hodnocení přínosu nového (perspektivního) ŠVP oproti stávajícímu systému vzdělávání.

Cílem bakalářské práce bylo osvětlit problematiku procesu tvorby a implementace ŠVP v podmínkách konkrétní školy. Vedle obecné charakteristiky výchozích předpokladů procesu tvorby a vlastní implementace ŠVP vycházející ze zadání RVP bylo poukázáno na specifika vlastní práce projektového týmu při procesu tvorby učebního plánu a stanovení obsahové náplně jednotlivých předmětů (odborných ekonomických). Důležitá byla snaha o porovnání očekávaných přínosů nově zavedeného ŠVP oproti stávajícímu učebnímu plánu tohoto studijního oboru jak z hlediska obsahové náplně jednotlivých odborných předmětů a s tím souvisejícího celkového požadovaného profilu absolventa oboru, tak z hlediska organizačního zabezpečení celého výchovně-vzdělávacího procesu v rámci studijního oboru Dopravní provoz.

Na základě provedeného porovnání přínosů nového ŠVP oproti stávajícímu učebnímu plánu daného oboru lze konstatovat, že realizace zavádění ŠVP do školní praxe je přínosem pro uplatnitelnost absolventů daného studijního oboru na trhu práce i pro řízení výchovně-vzdělávacího procesu a školu samotnou.

10. Seznam použité literatury

1. DRAHOVZAL, J., KILIÁN, O., KOHOUTEK, R.: Didaktika odborných předmětů, Brno: Paido, 1997, ISBN: 80-85931-35-4 [1]
2. KALHOUS, Z., OBST, O. et al.: Školní didaktika, Praha: Portál, 2002, ISBN: 978-80-7367-571-4 [2]
3. ZORMANOVÁ, L.: Výukové metody v pedagogice, Praha: GRADA, 2012, ISBN: 978-80-247-4100-0 [3]
4. SKALKOVÁ, J.: Za novou kvalitou vyučování, Brno: Paido, 1995, ISBN: 80-85931-11-7 [4]
5. PRUCHA, J.: Moderní pedagogika, Praha: Portál, 1997, ISBN: 80-7178-170-3 [5]
6. PRUCHA, J.: Přehled pedagogiky, Praha: Portál, 2009, ISBN: 978-80-7367-567-7 [6]
7. Rámcový vzdělávací program (RVP) pro obor vzdělávání 64-41-L/51 Podnikání, vydalo MŠMT ČR dne 6.5.2009, č.j.9325/2009-23
8. Zákon č.561/2004 Sb. ze dne 24.září 2004 o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání(školský zákon)
9. Vyhláška č.47/2005 Sb. MŠMT ČR ze dne 18.ledna 2005 o ukončování vzdělávání ve středních školách závěrečnou zkouškou a o ukončování vzdělávání v konzervatoři absolutoriím
10. Školní vzdělávací program(ŠVP) pro obor vzdělávání 64-41-L/51 Podnikání-Dopravní provoz, vydala VOŠ, SPŠ automobilní a technická, Skuherského 3, 370 04 Č.Budějovice 2010

Zdroje-internet

www.msmt.cz

www.nuov.cz

www.spsautocb.cz

11. Přílohy

Seznam příloh:

1. Základy účetnictví(pracovní sešit)-titulní list
2. Finanční gramotnost-testové úlohy
3. Tabulkové rozpracování učiva(Ekonomika, Učební praxe, Účetnictví a daně)

Příloha č.3

Tabulkové rozpracování učiva ve vybraných odborných předmětech

Název vyučovacího předmětu: **Ekonomika – 1. ročník**

Počet hodin celkem: **102**

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none">- chápe ekonomii jako společenskou vědu- používá a aplikuje základní ekonomické pojmy- dovede odlišit základní ekonom. systémy - umí analyzovat hospodářský proces - umí posoudit důležitost jednotlivých výrobních faktorů- umí objasnit problémy se zvyšováním produktivity práce	Základní ekonomická východiska a pojmy <ul style="list-style-type: none">- makroekonomie a mikroekonomie- zákon vzácnosti, teorie potřeb- potřeby, statky, služby- základní ekonomické systémy Hospodářský proces <ul style="list-style-type: none">- výroba, rozdělování, směna, spotřeba Základní výrobní faktory <ul style="list-style-type: none">- práce, produktivita práce- přírodní zdroje- kapitál, informace
<ul style="list-style-type: none">- posoudí vliv ceny na nabídku a poptávku produktů- zná vliv konkurence na činnost firmy- používá nejběžnější platební nástroje, směnění peníže za použití kursovní listku	Trh a jeho zákony <ul style="list-style-type: none">- nabídka, poptávka- zboží, peníze, zákony trhu- konkurence, hospodářská soutěž- selhání trhu

<ul style="list-style-type: none">- na příkladech vysvětlí příjmy a výdaje státního rozpočtu- vysvětlí význam ukazatelů vývoje národního hospodářství- vysvětlí podstatu inflace a její důsledky na příjmy obyvatelstva, vklady a úvěry, dlouhodobé finanční plánování a uvede příklady, jak se důsledkům inflace bránit- objasní příčiny nezaměstnanosti- zná druhy nezaměstnanosti- umí zaujmout stanovisko k řešení nezaměstnanosti- orientuje se v zákoníku práce	Národní hospodářství <ul style="list-style-type: none">- ekonomika a neziskový sektor- hodnocení národního hospodářství- HDP, HNP- problematika šedé a černé ekonomiky- hospodářský cyklus- ceny a inflace- nezaměstnanost- zaměstnání, úřad práce- kvalifikace, rekvalifikace- podpory v nezaměstnanosti- příčiny nezaměstnanosti
---	---

<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v náležitostech a přílohách žádosti o živnostenské oprávnění - zná základní povinnosti podnikatele vůči státu - orientuje se v právních formách podnikání v ČR a EU a dovede charakterizovat jejich základní znaky - posoudí vhodné právní formy podnikání pro různé obory 	<p>Subjekty národního hospodářství</p> <ul style="list-style-type: none"> - firmy a jejich právní formy - živnosti - obchodní zákoník - obchodní společnosti a družstva - státní podniky - družstva - spojování podnikatelů bez vzniku právnické osoby
<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se ve struktuře podnikových činností - rozlišuje druhy a zdroje majetku - analyzuje zdroje majetku - je schopen posoudit zhodnocení investic - umí členit oběžný majetek a je schopen objasnit jeho použití - zná zásady zásobování, určuje optimální výši zásob - orientuje se v obchodních vztazích 	<p>Podniková ekonomika - majetek</p> <ul style="list-style-type: none"> - majetková a kapitálová struktura - dlouhodobý majetek a technický rozvoj - odepisování dlouhodobého majetku - evidence a reprodukce majetku - oběžný majetek a jeho členění - koloběh oběžného majetku - zásady racionálního zásobování a jeho řízení - právní stránka obchodních vztahů
<ul style="list-style-type: none"> - rozliší jednotlivé výnosové a nákladové druhy - umí vypočítat a interpretovat hospodářský výsledek 	<p>Náklady a výnosy</p>

Název vyučovacího předmětu: Ekonomika – 2. ročník

Počet hodin celkem: 90

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - na příkladech charakterizuje průběh výrobní činnosti - zná základní toky ve výrobě 	<p>Výroba, jakost a inovace</p> <ul style="list-style-type: none"> - příprava výroby - plan výroby - průběh výroby - stupeň rozpracovanosti
<ul style="list-style-type: none"> - dokáže pojmenovat funkce státu a chápe jejich význam - rozlišuje jednotlivé nástroje a možnosti hospodářské politiky 	<p>Hospodářská politika</p> <ul style="list-style-type: none"> - funkce státu - nástroje hospodářské politiky státu
<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v pracovně právních vztazích - odliší pracovní smlouvu a dohody o pracích konaných mimo pracovní poměr - popíše náležitosti pracovní smlouvy - zná pravidla pro péči o zaměstnance, bezpečnost a ochranu zdraví při práci 	<p>Personalistika</p> <ul style="list-style-type: none"> - pracovněprávní vztahy - pracovní poměr - práce konané mimo pracovní poměr - povinnosti a práva zaměstnance a zaměstnavatele - pracovní doba, doba odpočinku - péče o zaměstnance, odbory - bezpečnost a ochrana zdraví

<ul style="list-style-type: none"> - umí vypočítat mzdu k výplatě - orientuje se v zákonné úpravě - orientuje se v sociálním systému ČR 	<p>Mzdy, zdravotní pojištění</p> <ul style="list-style-type: none"> - mzdová soustava, složky mzdy - mzdové předpisy - zdravotní a sociální pojištění
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje zdroje financování - provádí finanční analýzu - umí vybrat nejvýhodnější produkt pro investování volných finančních prostředků 	<p>Financování firmy</p> <ul style="list-style-type: none"> - zdroje financování - finanční analýza - finanční řízení podniku - investování firem
<ul style="list-style-type: none"> - dovede vytvořit finanční portfólio - analyzuje strukturu finančního trhu - umí popsat principy fungování burz 	<p>Finanční trhy</p> <ul style="list-style-type: none"> - struktura finančního trhu - peněžní a kapitálový trh - burzy a burzovní obchody
<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v činnosti pojišťoven - zná podstatu finančního trhu - uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít - orientuje se v oblasti cel a celních služeb 	<p>Pojišťovnictví a celnictví</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakteristika a členění pojištění - trh pojišťovacích služeb v ČR - funkce a druhy cla, sazebník - současný stav celnictví
<ul style="list-style-type: none"> - zná rozdíly v poslání centrální banky a obchodních bank - umí roztřídit nabízené služby bank - vybere nejvýhodnější úvěrový produkt s ohledem na své potřeby a zdůvodní svou volbu - vysvětlí způsoby stanovení úrokových sazeb a rozdíl mezi úrokovou sazbou a RPSN - posoudí způsoby zajištění úvěru - ví jak zjistit a vyhodnotit bonitu žadatele o úvěr 	<p>Bankovníctví</p> <ul style="list-style-type: none"> - bankovní system ČR - ČNB a obchodní banky - pasivní a aktivní bankovní operace - úvěry a půjčky - bankovní služby

Název vyučovacího předmětu: Učební praxe – 1. ročník

Počet hodin: 60

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - umí formou praktické výuky užívat své dosud teoreticky nabyté vědomosti pro založení firmy - ví, jak posoudit možnosti podnikání vzhledem ke svým schopnostem a dovednostem 	<p>Založení fiktivní firmy</p> <ul style="list-style-type: none"> - název firmy, logo, volba ředitele - rozdělení funkcí, stanovení výrobního program - společenská smlouva, ustavující valná hromada - zápis z valné hromady, zápis do obchodního rejstříku - podnikatelský plan, majetek, zdroje krytí, náklady, výnosy - nabídka pro obchodování, marketing, komunikace se zákazníky
<ul style="list-style-type: none"> - zná zásady vedení daňové evidence 	<p>Vedení zjednodušené daňové evidence ve firmě</p> <ul style="list-style-type: none"> - peněžní deník - kniha pohledávek a závazků - ostatní pomocné účetní knihy - evidence DHM - mzdová evidence
<ul style="list-style-type: none"> - zpracovává účetní doklady 	<p>Účetní doklady, evidence ve firmě</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozdělení účetních dokladů - náležitosti účetních dokladů - účetní knihy hlavní a pomocné - oběh účetních dokladů - zpracování a archivace účetních dokladů - účtový rozvrh
<ul style="list-style-type: none"> - zná zásady vedení účetnictví 	<p>Účetní techniky, zásady vedení účetní evidence ve firmě</p> <ul style="list-style-type: none"> - účetní zápisy - technika vedení účetních knih - obraty na účtech - uzavření účtů - vedení účetní evidence
<ul style="list-style-type: none"> - zná zásady účtování - umí provést vyhodnocení výkazů 	<p>Účtování v soustavě podvojného účetnictví ve firmě</p> <ul style="list-style-type: none"> - zahajovací rozvaha - účtování v podvojném účetnictví - závěrka účtů fiktivní firmy, zjednodušené výkazy – výsledovka, rozvaha

<ul style="list-style-type: none"> - vytváří pracovní podmínky a sociální prostředí - má právní vědomí, zúčastňuje se pravidelných školení - vede přepravní doklady - vyhledá optimální přepravní cestu dle zadaných kritérií, orientuje se v jízdních řádech, grafikonech - má přehled o konstrukci grafikonů a linkotvorbě 	<p>Praktické řešení úloh z dopravního provozu</p> <ul style="list-style-type: none"> - Chování podporující příznivý obraz o podniku - Vztah chování zaměstnance a obrazu o podniku - organizace práce - přepravní doklady - mezinárodní smlouvy o silniční dopravě - spedice - jízdni řády - osobní doprava
<ul style="list-style-type: none"> - rozpozná a posuzuje nouzové situace, zvládá je, včetně dopravní nehody - provádí úkony potřebné pro záchranu - majetku a životů a zdraví osob v mimořádných situacích - zná hlavní příčiny dopravních nehod a základy dopravní psychologie - správně reaguje na agresivitu v silničním provozu, předchází kriminalitě 	<p>Prevence a řešení mimořádných událostí v přepravě</p> <ul style="list-style-type: none"> - schopnost posoudit nouzové situace - chování při mimořádných událostech, hodnocení situace, - označení místa nehody, vyhnutí se komplikacím při nehodě - přivolání pomoci, pomoc obětem a poskytnutí první pomoci - evakuace spolucestujících nákladního automobilu nebo cestujících autobusu - zajištění bezpečnosti pro všechny cestující, reakce v případě agresivního chování ostatních účastníků provozu - základní zásady sestavení zprávy o nehodě, zápisy, foto, tlumočnick - obecné informace, důsledky pro řidiče, - právní předpisy o odpovědnosti dopravce - rozbor dopravních nehod

Název vyučovacího předmětu: Účetnictví a daně 1. ročník

Počet hodin celkem: 136

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje předmět účetnictví a vymezí základní pojmy - charakterizuje předmět daňové evidence, vymezí okruh osob vedoucích daňovou evidenci - vyjmenuje knihy používané obvykle pro vedení daňové evidence 	<p>Způsoby vedení evidence podnikatelské činnosti – účetnictví a daňová evidence</p> <ul style="list-style-type: none"> - předmět a právní úprava daňové evidence podnikatele - předmět a právní úprava účetnictví - rozdíly mezi účetnictvím a daňovou evidencí - příjmy a výdaje, náklady a výnosy
<ul style="list-style-type: none"> - chápe podstatu daňové evidence a rozdíly proti účetnictví - rozlišuje mezi daňové uznatelnými a neuznatelnými příjmy a výdaji - umí zapisovat do deníku příjmů a výdajů 	<p>Daňová evidence</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakteristika, obsah, forma - zdanitelné příjmy a daňově uznatelné výdaje - deník příjmů a výdajů - evidence majetku a závazků
<ul style="list-style-type: none"> - rozpozná jednotlivé druhy úč.dokladů - umí vyhotovit používané úč.doklady - zná způsoby zpracování a oběh úč.dokladů - ví, jaké jsou lhůty pro úschovu úč.dokladů 	<p>Účetní doklady</p> <ul style="list-style-type: none"> - druhy a náležitosti úč.dokladů - vyhotovování úč.dokladů - zpracování a oběh úč.dokladů - úschova úč.dokladů
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje a definuje jednotlivé druhy majetku - zjistí hodnotu majetku a podíl jednotlivých složek - umí vypočítat daňové odpisy - ví, které zdroje jsou vlastní a cizí 	<p>Majetek podniku a zdroje jeho financování</p> <ul style="list-style-type: none"> - dlouhodobý a oběžný majetek - odepisování dlouhodobého majetku - vlastní a cizí zdroje
<ul style="list-style-type: none"> - porozumí podstatě účetnictví a zná funkci a předmět účetnictví - rozlišuje finanční a vnitropodnikové účetnictví - dokáže objasnit princip podvojnosti a souvztažnosti 	<p>Úvod do účetnictví</p> <ul style="list-style-type: none"> - funkce a předmět účetnictví - základní a vnitropodnikové účetnictví - základní účetní principy
<ul style="list-style-type: none"> - zná možnosti organizace a rozsah vedení účetnictví - objasní význam účetních zápisů - charakterizuje účetní knihy - orientuje se v účtové osnově a v účtovém rozvrhu pro podnikatele 	<p>Účetní technika</p> <ul style="list-style-type: none"> - organizace a rozsah účetnictví - účetní zápisy a účetní knihy - směrná účtová osnova pro podnikatele a účtový rozvrh

<ul style="list-style-type: none"> - chápe rozdíly mezi rozvahovými a výsledkovými účty, taktéž mezi aktivními a pasivními, výnosovými a nákladovými - účtuje na syntetických účtech a ví, co je to analytická evidence k synt.úč. - rozepíše z počáteční rozvahy počáteční stavy na účty a umí zjistit konečné stavy 	<p>Základy účetnictví</p> <ul style="list-style-type: none"> - aktiva, pasiva, rozvaha, výkaz zisku a ztrát - účty rozvahové a výsledkové - účty syntetické a analytické - počáteční stavy, obraty, konečné stavy na účtech
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí pojmy jednotlivých druhů finančního majetku - účtuje hotovostní i bezhotovostní platební styk - zná účel použití účtu peníze na cestě - zaúčtuje nákup cenin i pořízení krátkodobých cenných papírů 	<p>Účtování finančního majetku</p> <ul style="list-style-type: none"> - pokladna, běžný účet - peníze na cestě - krátkodobý úvěr - ceniny, krátkodobé cenné papíry
<ul style="list-style-type: none"> - zná jednotlivé druhy zásob včetně způsobu jejich oceňování - účtuje pořízení zásob způsobem A i B - účtuje prodej zásob 	<p>Účtování zásob</p> <ul style="list-style-type: none"> - druhy zásob, oceňování - pořízení zásob - evidence a prodej zásob
<ul style="list-style-type: none"> - objasní podstatu a význam DPH - zná sazby a DPH vypočte - orientuje se v daňových dokladech - umí účtovat jako plátce DPH 	<p>DPH</p> <ul style="list-style-type: none"> - podstata, plátci DPH - sazby a výpočet - daňové doklady - účtování DPH

Název vyučovacího předmětu: Účetnictví a daně 2. ročník

Počet hodin celkem: 120

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozčlení a charakterizuje jednotlivé druhy dlouhodobého majetku - účtuje o pořízení a odpisech dlouhodobého majetku - zatřídí majetek do odpisových skupin podle zákona o daních z příjmů - umí vypočítat daňové odpisy – rovnoměrné i zrychlené - chápe podstatu technického zhodnocení - zná způsoby vedení evidence dlouhodobého (hmotného) majetku - účtuje o vyřazení dlouhodobého majetku 	<p>Dlouhodobý majetek</p> <ul style="list-style-type: none"> - členění a oceňování dlouhodobého majetku - pořizování dlouhodobého majetku - evidence dlouhodobého majetku - odpisování dlouhodobého majetku - vyřazování dlouhodobého majetku

<ul style="list-style-type: none"> - účtuje běžné účetní případy závazků a pohledávek mezi podnikatelskými subjekty - umí vypočítat mzdu podle aktuálně platné metodiky - účtuje přiznání hrubé mzdy i výplatu čisté mzdy - umí vypočítat a zaúčtovat zálohu na daň z příjmu, sociální a zdravotní pojištění 	<p>Zúčtovací vztahy</p> <ul style="list-style-type: none"> - pohledávky a závazky z obchodního styku - pohledávky a závazky vůči zaměstnancům - mzda a její složky - výplatní a zúčtovací listina - výpočet mzdy, účtování mezd - pohledávky a závazky vůči finančnímu úřadu, institucím sociálního a zdravotního zabezpečení
<ul style="list-style-type: none"> - uvede členění nákladů a výnosů - účtuje o nákladech výnosech ve finančním účetnictví - zná princip časového rozlišení nákladů a výnosů 	<p>Náklady a výnosy</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakteristika nákladů a výnosů - pravidla účtování nákladů a výnosy - analytická evidence nákladů a výnosů - časové rozlišování nákladů a výnosů
<ul style="list-style-type: none"> - účtuje o základním kapitálu u individuálního podnikatele i v obchodních společnostech - účtuje o kapitálových fondech a rezervách - účtuje o dlouhodobých závazcích - zaúčtuje výsledek hospodaření, zná principy jeho rozdělení a použití 	<p>Kapitálové účty</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní a vlastní kapitál - kapitálové fondy - rezervy - účty dlouhodobých závazků - výsledek hospodaření, rozdělení zisku, úhrada ztráty
<ul style="list-style-type: none"> - popíše jednotlivé činnosti související s provedením inventarizace - provede dokladovou inventarizaci bankovních účtů, pohledávek a závazků - vyčíslí inventarizační rozdíly a zaúčtuje je - uzavře rozvahové a výsledkové účty, sestaví konečný rozvahový účet a účet zisků a ztrát - transformuje hospodářský výsledek na základ daně a vypočítá daň z příjmů, - zaúčtuje daňovou povinnost 	<p>Účetní uzávěrka</p> <ul style="list-style-type: none"> - inventarizace jako nástroj kontroly - zaúčtování účetních operací na konci účetního období - zjištění hospodářského výsledku - výpočet daně z příjmů a zaúčtování daňové povinnosti
<ul style="list-style-type: none"> - sestaví konečnou rozvahu a výkaz zisku a ztrát - zná obsah přílohy k účetní závěrce - ví, k čemu podnikateli slouží výkaz cash flow a dokáže jej sám sestavit 	<p>Účetní závěrka</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakteristika a rozsah - výkazy sestavované při účetní závěrce
<ul style="list-style-type: none"> - sestaví sám rozpočet přímých i nepřímých nákladů pro hospodářské středisko - sestrojí kalkulaci na kalkulační jednici podle typového kalkulačního vzorce - orientuje se ve způsobech a formách vedení vnitropodnikového úč. - objasní pojmy audit,controlling 	<p>Vnitropodnikové účetnictví</p> <ul style="list-style-type: none"> - hospodářská střediska - rozpočty a kalkulace - vnitropodnikové ceny - organizace, způsoby a formy vedení - audit, controlling

<ul style="list-style-type: none"> - chápe účel a význam finanční analýzy pro firmu - sestaví poměrové ukazatele likvidity, rentability, aktivity, zadluženosti a umí interpretovat jejich výsledky 	<p>Finanční analýza</p> <ul style="list-style-type: none"> - předmět, účel, zdroje fin.analýzy - poměrové ukazatele - interpretace výsledků - peněžní toky
<ul style="list-style-type: none"> - zná nejznámější a nejpoužívanější účetní programy včetně jejich významu pro firmu - orientuje se na účetních, daňových stránkách, umí vyhledat informace užitečné pro podnikatel.činnost 	<p>Využití počítačů v účetnictví</p> <ul style="list-style-type: none"> - účetní program na účetnictví i DE - internet
<ul style="list-style-type: none"> - účtuje účetní případy na syntetických účtech s pomocí účetního rozvrhu pro podnikatele - na konci účet.období uzavře účty a provede všechny operace účetní uzávěrky 	<p>Souvislé účetní případy</p> <ul style="list-style-type: none"> - minimálně dva souvislé účetní případy od počátku do konce účetního období

